

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۱۶) دیماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر رضا علومی - ایمان زهرانی - سعید وزیری - خانم دکتر سرخوش - مهندس اسدی لنگرودی .
- ۳- استرداد لایحه شماره ۲۴۲۴۷-۲۶/۷/۴۵ مربوط به تبدیل پایه‌های فارغ التحصیلان رشته‌های نقشه‌کشی و... بوسیله آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه .
- ۴- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح و ارسال به مجلس سنا .
- ۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به لایحه الحاق یک تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی .
- ۷- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سناراجع باضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ کل کشور و ابلاغ بدولت .
- ۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به لایحه متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور و ابلاغ بدولت .
- ۹- استرداد دو لایحه شماره ۶۰۸۲-۲۳/۳/۵۰ راجع به تبدیل سازمان غله کشور و سازمان قند و شکر بشرکت سهامی بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر تعاون و امور روستاها .
- ۱۰- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن .
- ۱۱- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به برقراری مستمری دربارہ وراث قانونی مرحوم ناصر لشکری کارمند اداره کل گمرک و ابلاغ بدولت .
- ۱۲- بیانات بعد از دستور خانم دکتر طالقانی - آقای فضالی .
- ۱۳- اعلام شروع تعطیلات زمستانی - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

- ذوالفقاری - دکتر کفائی - دکتر عظیمی - مهدوی
 اردستانی - دکتر امین - امان الله اولیاء - خانقاهی -
 سجادی - دکتر سنگ - مرندی - مظهری - کریم بخش
 پرویزی - دکتر مشابخی - دکتر اسکوئیان -
 سید کاظم مسعودی - مهندس برومند - اکبر - بختیاری پور -
 دشتی - فضالی - کیوان - دکتر وزیری - دکتر یگانگی - پزشکی

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر رضا علومی - ایمان زهرانی - سعید وزیری - خانم دکتر سرخوش - مهندس اسدی لنگرودی

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر علومی تشریف بیاورید.

دکتر علومی - بنام خدا و بنام شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ اجتماعی ایران با اجازه جناب آقای رئیس مجلس نمایندگان محترم، خانمها آقایان عرابضم را باین سخن از مولای متقیان امیر مؤمنان علی علیه السلام آغاز میکنم :

لیس ثواب عندالله سبحانه اعظم من ثواب السلطان العادل والرجل المحسن -

این سخن به پارسی چنین گفته میشود : هیچ پاداشی در نزد خداوند پاك، بزرگتر از پاداش پادشاه دادگستر و مرد نیکوکار نیست - یا بقول یکی از شعرای معاصر :

از جمله بندگان دوتن را دادار پاداش عمل فزون دهد روز شمار آن شاه که دادگستری پیشه کند

و آن مرد که پاك باشد و نیکوکار

• در بیست و یکمین سال شاهنشاهی هماهنگ با دادگستری و دادپروری، پس از نجات کشتی میهن از حوادث ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵ و آنگاه که بر اثر فداکاری

و تدبیر و حسن سیاست شاهنشاه ایران، حیوالت آذربایجان و کردستان و دیگر وقایع کشور به نیکی حل شده بود، نه سال بس از ثبات سیاسی و حفظ استقلال میهن و تمامیت ارضی کشور، نه سال پس از درخشنده و افتخار آمیز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ آری نه سال پس از آن شاهنشاه دادپرور ایران در ۱۹ دیماه ۱۳۴۱ در سالن محمد رضاشاه، در نخستین کنگره ملی دهقانان ایران که باشکوه و جلال و عظمتی ویژه برای نخستین بار در تاریخ شاهنشاهی ایران تشکیل گردید.

شاهنشاه آریامهر رهبر ایران در میان شادی بیحد و نشاط غیر قابل توصیف حضار وقوع مهمترین حادثه تاریخ ایران را چنین اعلام فرمودند :

« برای آنکه هیچ قدرتی در آینده نتواند رژیم بردگی دهقان را از نودر مملکت مستقر سازد و ثروتهای ملی

کشور را به تاراج جماعتی قلیل بسپارد، وظیفه خود می دانم بنام رئیس قوای سه گانه مملکتی، بر اساس اصل بیست و هفتم و استناد به اصل بیست و هشتم متمم قانون اساسی که اعلام می دارد قوای مملکت ناشی از ملت است مستقیماً به مردم رجوع کنم و استقرار اصلاحات را از طریق مراجعه به آراء عمومی پیش از انتخاب مجلسین از ملت ایران که حاکم بر مجلسین و منشاء اقتدار ملی است تقاضا کنم تا بعد از این منافع خصوصی هیچکس و هیچ گروه قادر به محور آثار این اصلاحات که آزاد کننده دهقانان از زنجیر اسارت رژیم ارباب و رعیتی و تأمین کننده آینده بهتر و عادلانه تری برای طبقه شریف کارگر است نباشد.

شش اصلی که آراء عمومی ملت ایران درباره آنها خواسته شد عبارت بود از :

۱ - الغاء رژیم ارباب و رعیتی با تصویب اصلاحات ارضی ایران.

۲ - تصویب لایحه قانونی ملی کردن جنگلهای در سراسر کشور.

۳ - تصویب لایحه قانونی فروش سهام کارخانجات دولتی بعنوان پشتوانه اصلاحات ارضی.

۴ - تصویب لایحه قانونی سهم کردن کارگران در منافع کارگاههای تولیدی و صنعتی.

۵ - لایحه اصلاح قانون انتخابات.

۶ - لایحه ایجاد سپاه دانش به منظور تسهیل اجرای قانون تعلیمات عمومی و اجباری در روز ششم بهمن ماه سال ۱۳۴۱ ملت ایران اصول انقلاب را با کثرت قاطع تصویب کرد و ارزش میلیون رأی دهنده ۵/۶۰۲/۸۲۶ نفر در دادن رأی شرکت کردند و از این عده ۵/۵۹۸/۷۱۱ نفر یعنی بیش از ۹۹ درصد رأی دهندگان به اصول انقلاب رأی موافق داده آنرا تأیید کردند و تنها ۴۱۱۵ رأی مخالف داده شده بود.

پس از آن شش اصل ذیل که با اصول ششگانه انقلاب بستگی داشت از طرف شاهنشاه پیشنهاد و تصویب شد :

۷ - لایحه قانونی سپاه بهداشت.

۸ - لایحه قانونی سپاه ترویج و آبادانی.

۹ - تشکیل ختانه های انصاف و شوراهای داوری.

۱۰ - ملی شدن آبهای کشور.

۱۱ - نوسازی کشور.

۱۲ - انقلاب اداری و آموزشی.

و باین ترتیب منشور انقلاب سفید ایران بصورت دوازده اصل در آمد.

دوازده اصلی که سند ویرانی فنودالیزم، سرورش آزادی انسانها، آغاز سازندگی جامعه صنعتی و مبین ژرفائی دگر گونیهای است که بر اثر سی سال افتخار، سی سال پیکار، سی سال خدمت بعالم بشریت، سی سال پیروزی جلوه گر زرین برگهای زمان سلطنت شاهنشاه آریامهر است.

۱۹ دیماه ۱۳۴۱ زنگ سعادت ملت ایران بدست رهبر انقلاب اجتماعی بزرگ ایران ناوخته شد و طینی از فراوان طننهای آن از ۲۸ دیماه ۱۳۴۳ با اجرای قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی در فضای جامعه نوین ایران سیر تکاملی سریع و روز افزون ورشد، کشاورزی و صنعتی و اقتصادی و فرهنگی و فکری جامعه ایران را اعلام نمود.

اکنون در دیماه ۱۳۵۰ حدود ۱۰ سال پس از دیماه ۴۱ و در آستانه بخشی از بیان رشد اقتصادی و کشاورزی و صنعتی و فرهنگی جامعه ایران بسیار افتخار آمیز است.

امروز ایران سازنده جامعه نوین صنعتی بر فراز آخرین آثار و پیرانه های فنودالیزم است. آهنگ رشد اقتصادی ایران در فاصله نه سال بمیزان متوسط ۱۰ الی ۱۱ درصد ادامه یافته تولید صنعتی که در ۱۰ سال پیش سالیانه بیش از حدود ۲۱۳۷۷۰۰۰۰۰ بیست و یک میلیارد و سیصد و هفتاد و هفت میلیون ریال نبود در سالهای اخیر بمیزان بیش از ۶۱۳۲۶۰۰۰۰۰۰ شصت و یک میلیارد و سیصد و بیست و شش میلیون ریال در سال افزون شده. (بمیزان ۳۰۰ درصد نسبت بسالهای قبل از انقلاب سپید).

در بخش کشاورزی نیز هر چند افزایش تولید بحد صنایع نیست و به پایه ۳۰۰ درصد نمیرسد اما از ۱۵۰ درصد هم کمتر نیست (بمیزان سالیانه ۸۵۱۱۹۰۰۰۰۰۰ هشتاد و پنج میلیارد و یکصد و نوزده میلیون ریال).

در سالهای پیش از انقلاب و ترقی آن به بیش از یکصد و هفده میلیارد و چهارصد و شصت و سه میلیون

ریال سالیانه در سال های اخیر و این تفاوت افزایش تولید در بخش صنایع کشاورزی خودمبین پیروزی جامعه انقلابی ایران است.

و در برابر این پیروزیهای درخشان پاسخ ملت ایران به هر نغمه شوم بیگانه پرستان و عوامل بیگانه اتحاد و یگانگی ملت تحت رهبری شاهنشاه عظیم الشان ایران است (صحیح است) همه طبقات اجتماعی ملت ایران اعلام میکنند که رفتارهای ضد انسانی حکومتهای خون آشام و ستمگر و جلاد نظیر حکومت مفور و قانون شکن یعنی عراق برخلاف موازین حقوق بین الملل و حقوق بشر مورد نفرت ملت ایران و دیگر ملل متمدن جهان است

(صحیح است) و مجلس شورای ملی ایران هماهنگ با دیگر ارگانهای دموکراتیک مملکت هماهنگ با همه گروههای اجتماعی از دانشجویان، دانشگاهیان فرهنگیان، کارگران، دهقانان، عوامل دیگر تولید صنعتی و کشاورزی مملکت و شاغلین همه خدمات ملی همه اعلام میکنند که رفتار ضد انسانی حکومت یعنی عراق و روش ستمگری او در باره همه طبقات ایرانی و بویژه روحانیون اسلام مورد نفرت جهان متمدن است (صحیح است) و سی میلیون ایرانی در غم و اندوه خواهران و برادران هموطن خویش، در غم شصت هزار نفر ستمدیدگان اخیر دستگاه جلادی بعثیای شریک و همدردند (صحیح است).

و بمناسبت اقدامات دولت حزبی و جناب آقای هویدا و شیر و خورشید سرخ در اجرای منویات ملوکانه و تهیه برنامه اسکان هموطنانی که بر اثر اقدامات دولت یعنی عراق هم اکنون در میان خانواده میهنی ایرانی در این سوی مرز بسر میبرند و در مورد اسکان آنان در جبرفت و خاش و نقاط دیگر مملکت وظیفه خویش میدانم از اقدامات سریع دولت بسیار تشکر و امتنان نمایم.

(احسن است) و نیز به سبب نزدیکی هشتمین سالروز اجرای قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی به این گروه از سپاهیان و دیگر گروههای سپاهی، سپاهیان دانش و بهداشت درود میفرستم (احسن است).

كلام الملوك ملوك الكلام

عرایض را با سخنی از شاهنشاه آریامهر پایان می‌دهم گذشته از عنایات الهی اصالت انقلاب ایران و شایستگی و لیاقت ذاتی روستائیان و کشاورزان ایرانی و شهادت ایمان سپاهیان انقلاب و اراده خلل ناپذیر ملت ما به تحقق کامل انقلابی که با تأیید قاطع خود او صورت گرفته است ضامن نیل بدین هدف خواهد بود (احسن) خاتمه عرایض باین شعاری است که مورد تأیید همه طبقات ایرانی است. جاوید شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ اجتماعی ایران (احسن - احسن).

رئیس - آقای ایمان زهرانی بفرمائید.

ایمان زهرانی - بنام خدای بزرگ، بنام شاهنشاه ایران، جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند همانطور که میدانید کلیه جوامع بشر دوست جهان از اعمال ضد انسانی دولت جبار یعنی عراق مراتب انزجار خود را بوسایل مختلف ابراز داشته‌اند چرا که کشور عزیز مسلمانان نیز باین اعمال ضد انسانی و برخلاف موازین بین المللی اعتراض نموده است. بنده نیز از طرف خود و مردم حوزه انتخابیه بوئین زهرا که چند سال قبل دچار مصیبت و قهر طبیعت شده‌اند و این وضع تأسف آور را که برای همکیشان خود اتفاق افتاده طی تلگرافاتی مراتب انزجار خود را از دولت یعنی عراق اعلام و آمادگی هر نوع کمک مالی و جانبازی خود را در اجرای منویات شاهنشاه آریامهر و رفع این بله ضد انسانی اعلام میدارم.

جای شگفت نیست که کنفدراسیون دانشجویان با ایده نولوژی باصطلاح انتر ناسیونالیستی خویش بصورت یک بانده جاسوس در خدمت حکومت ضد انسانی عراق علیه مردم کشور خویش درآمده‌اند.

مردم بیدار و مسلمان عرب میدانند که دولت یعنی عراق از زمانی که مسئله اتحاد و اتفاق ملل مسلمان در پیش بوده از نظر خدمت باستعمار باصطلاح بمردان غیور کرد یا مسئله اروندرود یا خلیج فارس یا اخراج ایرانیان بالاخره فردا بمسئله دیگری خود را مشغول میکند تا با انزو اطلبی لطمه بزرگی بممل مسلمانان عرب بزند. همه دیروز شاهد بودیم آزادگان با متینگ و

تظاهرات خیابانی انزجار و تنفر خود را از اعمال حکومت یعنی عراق ابراز داشته‌اند.

در متینگ عظیم مسجد سید عزیز الله همه شاهد بودیم، دنیا شنید، سفیران کشورهای عربی با چشم دیدند که چطور کلیه اصناف، کارگران، پیشه‌وران، بندای شاهنشاه آریامهر و آیت الله خوانساری مرجع خود پاسخ گرم داده و ایجاد همدردی کردند.

در مسجد سید عزیز الله فلسفی خطیب شهر گنت (ما) برای آوارگان فلسطین گریه کردیم دنیای عرب شما هم برای آوارگان ایرانی گریه کنید).

این سخن نشان میدهد که دولت یعنی عراق علاوه بر آنکه باری از دوش ملت عرب برنداشته بلکه مشکل بزرگ برای ملل مسلمان جهان بخصوص اعراب بوجود آورده است آیا از نظر دولت یعنی اینست معنی انما المؤمنون اخوه؟

در قطعنامه اجتماع عظیم مسجد سید عزیز الله در حضور پیشوای مسلمین و سفرای کشورهای عربی گفته شد ما تعهد میکنیم بفرمان شاهنشاه بزرگ خود در این جهاد ملی و انسانی یعنی در خدمت بخلق عموماً و بویژه در خدمت به موطنان هم دین خود با تمام وجود خود شرکت کنیم (صحیح است)

این است تجلی پیوند (خدا، شاه، میهن) و این است معنی (اجتماعی جبل الله).

و بر شما است ملت عزیز مسلمان عرب با جلوگیری از اعمال ضد انسانی دولت یعنی عراق از سقوط معنوی خود جلوگیری کنید.

مسئله دیگری بنده روز یکشنبه در جلسه فراکسیون حزب ایران نوین بعرض رساندم که طبق ماده ۶۷ قانون بانکی و پولی کشور در سیاست بانک مرکزی باتوزیع سپرده‌های دریافتی بانکها مثلاً ۱۰٪ بابت مسکن و ۱۰٪ بابت کشاورزی و یا هر نوع روش اقتصادی که مورد نظر دولت باشد بنحو بسیار ساده با تکنیک بانکی قابل اجرا است چرا از این طریق اقدام نمی‌شود.

من اتفاقاً این مطلب را در چند روز قبل که آقای دکتر آموزگار وزیر دارائی را در یک جلسه دیدم مطرح کردم

بسیار علاقمند بودند و گفتند فکر می‌کنم بهترین راه و ساده‌ترین طریقی است که می‌توانیم برای ارشاد سرمایه گذاران بطرف مسکن و ایجاد مسکن بطریق سهل و آسان انجام بدهیم البته بنده در جلسه فراکسیون این مطلب را اشاره کردم و گفتم که ما می‌توانیم بانکها را همانطور که سابقاً انجام می‌دادند مثل بانک صادرات و دیگر بانکها که در مورد سرمایه گذاری برای مسکن اینکارها را می‌کردند ولی نه با الگوی فعلی دولت، دولت نظرش این است که می‌خواهد طبقات زیر متوسط کمک بشود بانکها را در مورد طبقات بالای متوسط آزاد بگذارید بهر صورت ایجاد مسکن است که دولت کمکهای اعتباری از نظر زمین و نظایر آن طبقات زیر متوسط که همان کارگران و کارمندان جزء هستند معطوف بدارد بنده یک پیشنهاد دیگر اشاره می‌کنم که قابل توجه است و پیشنهاد می‌کنم اوراق سهام توسط بانک مرکزی منتشر شود مثل اوراق قرضه برای بانکها سهمیه قائل شوند همه اطلاع دارد که در مورد اوراق قرضه بانک مرکزی سهمیه‌ای برای بانکها ترتیب داد و ترتیبی را که بانکها ملزم بشوند شرکت کنند در مورد سرمایه گذاری مسکن هم اگر یک چنین عملی بشود بسیار سهل و ساده است و مردم هم طرفدار خواهند بود کما اینکه در مورد شرکت تعاونی کورش مردم طوری استقبال کردند که سهام الف تمام شد من درین مورد هم با آقای دکتر آموزگار صحبت کردم و گفتم بهتر نیست که بانک رهنی و اعضای هیئت مدیره شرکت تعاونی کورش بیابند انتشار مجدد اوراق قرضه الف را بکنند در مورد مسکن که مردم طرفدار هستند سهام شرکت بالا برود و ایشان هم تأیید کردند.

با در نظر گرفتن مسائل فوق که بحث بسیار طولانی و از طرفی توجه شاهنشاه آریامهر بمسئله مسکن و رشد کشاورزی و توجه مخصوص نخست وزیر محترم به سیستم بانکی است باید بهمکاران عزیز نوید بدهم امکانات بسیار مطلوبی موجود است.

چون رئیس مؤمن بانقلاب و پرکار و مطلع بانک مرکزی جناب آقای دکتر جهانشاهی از صبح تا شام مشغول اقدامات لازم برای بهبود وضع پولی کشور می‌باشد در خور اهمیت است و با تحول در مدیریت

شورای پول و اعتبار و با در نظر گرفتن اینکه در بانک مرکزی جوانان تحصیل کرده بسیار مجرب و ورزیده زیاد بچشم می‌خورند انشاء الله در آینده نزدیکی با ارجاع قانون بانکی و پولی کشور و جرح و تعدیل و منطبق نمودن مواد آن با منشورهای انقلاب و خواسته‌های جامعه بتوانیم در مقابل کشور های بزرگ سرمایه داری بانا تکنیک های لازم از ضرر و زیان های احتمالی جلوگیری باشیم.

منظور بنده بطور مختصر اشاره بنوسانات ارزی است که اگر با تکنیک صحیح از نظر بانکی اقدام کنیم همیشه ما موفق خواهیم بود.

در خاتمه از فرصت استفاده نموده ضمن اظهار تشکر از ریاست فراکسیون و تاکتیک خیر ایران نوین در مورد ایجاد حوزه های استانی نظر استاندار مرکز و سازمان برنامه و وزارت کشور را در مورد وضع استثنائی حوزه بوئین زهرا جلب نموده بدلائیل ذیل توجهات بیشتری را خواستارم همانطور که می‌دانید این منطقه تاکنون نماینده مستقل نداشته و در جنوبی ترین قسمت دشت قزوین قرار گرفته اینجا من باید اذعان کنم که در هر قسمت از حوزه انتخابیه خودم که می‌روم اگر بهداری هست بیشتر آثار خدمات شرکت نفت را میبینم و بسیار متشکر هستم حتی مطلبی بود که چند روز پیش بنده بمعاون پارلمانی وزارت بهداری عرض کردم گفتم تمام بهداریها و درمانگاههایی که ساخته شده اهدائی شرکت ملی نفت ایران است من در اینجا از شرکت ملی نفت تشکر میکنم آنچه آآن بوئین زهرا دارد از نظر خدمات عمرانی و درمانی بیشتر بسته به محبت های شرکت نفت است بنده معذرت میخواهم باید اشاره کنم که یک درمانگاهی ۹ سال پیش شرکت نفت ساخته و تا امروز درش بسته و قفل شده و محل مرغ و طیور بیابانی است بنده از جناب آقای دکتر مرشد خواهش کردم که همت بفرمایند ایشان گفتند در اولین فرصت اقدام می‌شود شاید اگر کسی تابحال گفته بود این کار عملی میشد ایشان قول دادند که رسیدگی شود و درمانگاههایی که بسته است مشغول کار میشود همانطور که عرض کردم این منطقه در زلزله سال ۱۳۴۱ صدمه بسیاری دیده است و بیشتر آثار خدمت از شرکت نفت

در این منطقه بچشم می خورد لذا از برنامه دوم موسوم و چهارم سازمان برنامه حداقل امکان نصیبش گشته در بعضی از قراء آن مسئله خودیاری مردم مشکل است. استدعا میشود از این نظر محل بودجه‌ای در مورد این قراء مصیبت دیده منظور شود تا بتوان با طرح‌های جدید امکانات عمرانی بوجود آورد.

از سازمان برنامه تقاضا میشود در طرح سد طالقان و آبرسانی آن بحوزه بوئین زهرا تجدیدنظر نموده شاید بتوان حتی با طرح کنترل سه رودخانه حاجی عرب - ابهر رود و خررود (دبی آب یکمتر مکعب) منطقه جنوب این حوزه را از نظر آب غنی کند من مثل میزیم در این منطقه یک رودخانه‌ای هست بنام خر رود که دبی این رودخانه یعنی متر مکعب آبی که در ثانیه از این رودخانه خارج میشود یک متر مکعب است. این آب همینطور میرود به بیابان، این آقای ناصر خان هم که تشریف ندارند جناب آقای فرهادپور مطلب مربوط به شما بود حلال زاده بودید تشریف آوردید (خنده نمایندگان) خواستم بعرض برسانم نظرم این بود که اینجا اعتراض کنم و بگویم شما در دوره‌ای که از آنجا در مجلس تشریف داشتید بهتر بود راجع به سد طالقان که من و دوستانم ...

رئیس - آقای ایمان زهرانی این مطالب را میتوانی بعد بیان بفرماید وقت جنابعالی تمام شده است.

ایمان زهرانی - چون وقت بنده تمام شده عرایض را کوتاه می‌کنم از سازمان برنامه تقاضا میشود در طرح سد طالقان و آبرسانی آن به حوزه بوئین زهرا تجدید نظر نموده شاید بتوان حتی با طرح کنترل سه رودخانه حاجی عرب ابهر رود و خررود این حوزه را از نظر آب غنی کند. (احسن - احسن).

رئیس - آقای سعیدوزیری بفرماید.

سعیدوزیری - دریغ است ایران که ویران شود. کتام پلنگان و شیران شود (احسن)

وبالاخره وقاحت و دیوانگی مشتی ضد انسانهای موسوم به انسان و حلقه توطئه‌گران ضد انسانی موسوم به حکومت (آفرین) که بمصدق این شعر عامیانه ایران:

چراغی را که ایزد بر فرورد

هر آنکس پف کند ریشش بسوزد

(دکتر نای - ریشه اش بسوزد) بالاخره صفوف

درهم فشرده ملت ایران را فشرده تر کرد (صحیح است) آزاد مردان و آزاد زنان ایران را بیکبار دیگر متوجه رسالت تاریخی خودشان در این منطقه حساس جهان کرد فرزندان کورش کبیر بیکبار دیگر برای حمایت از حقوق انسانها پیاخاستند نمونه ومظهر کوچکی از آن، همت مردان و زنانی بود که دیروز در تهران و دیگر شهرستانها بمنصه روزگذاشتند تعداد کثیری از این مردم از این آزاد مردان و آزاد زنان عالیترین احساس های ملی ومیهنی خود را در قالب زیباترین احساس انسانها یعنی احساس مذهبی ودینی وآسمانی در خانه خدانشان دادند (صحیح است - احسن) آزاد مردان و آزاد زنان دیگری پرچم بدست اعلامیه وشعار های انقلابی بکف در مقابل همین پارلمان در کوچه وخیابانهای این مملکت رژه رفتند واحساسات خودشان را نشان دادند (صحیح است) در مقابل این مردان وزنان که از انقلاب وحیثیت و ملیت و وطنشان و پادشاهشان و افتخاراتشان واز آدم بودنشان دفاع می کنند سر تعظیم فرود می‌آورم (احسن) فراموش نکنید در مقابل این روحانیون واقع بینی که بایی بردن وبسا اعتقاد باعراق انسانی وخیر خواهان انقلاب ایران در حساسترین موقع برای پاسداری انقلاب ایران حمایت ودفاع از موجودیت پیاخاستند و دیروز عالیترین احساسات خود را نشان دادند از اینها باید تجلیل کرد و پارلمان از آنها تجلیل میکند (احسن) چرا که آنها این اعتقاد وایمان رانداشته باشند؟ چرا این اعتقاد وایمان را به انقلاب ورهبر آن نداشته باشند؟ این شاهنشاه ایران است شاهنشاهی است که همه ما قلب هایمان طپید وقتی رادیو گفت شاهنشاه وشهبانو بدون اطلاع وارد منطقه ای شدند که آوارگان و در بردار را پذیرائی میکند. در آنجایی خیر وارد شدند از چنین مردی باید تجلیل شود چرا که با انقلاب ورهبری چنین مردی اعتقاد وایمان پیدا نشود، اعم از زن و مرد و روحانی و بازاری و همه مردم از پیر و جوان این پادشاهی که دیروز

بصورت آیه رحمت خدا بعنوان يك مظهر قدرت ملی بعنوان انسانی که برای دل جوئی انسانها رفته بود بی‌خبر وارد شد و دیدید که اعم از ایرانیان میزبان و ایرانیان مهمان چگونه بدور این مرد حلقه زدند و به معنی يك آیه رحمت الهی بلور اوج جمع شدند گفتند بلی ما بامید توزندگی می‌کنیم آنها هم که آمده‌اند گفتند بلی ما بامید تو آمدیم وما بباتکای این انقلاب و این روح انقلابی و باتکای این رهبر انقلاب است که با صدای بلند وتصمیم راسخ بان مصروعین، ضد انسانها می‌گوئیم که عرضه و فضای حیاتی ایرانی جولانگه چنین ماجراجویها نیست، عرض خود می‌بری و حتی زحمت ما هم نمیتوانی بداری (آفرین) اما اینجا مسئله شعرو تعارف نیست ما همه را می‌شناسیم میدانیم که این باصطلاح همسایه همیشه چپ، همیشه دردناک ما، همیشه مزاحم ما، مزاحم است ولی این راهمه میدانیم که جهانخواران و امپریالیسم بین‌المللی از هر رنگ که باشد از هر فکر و ایده‌ای که باشد از این ماجرا جوئی خوشش می‌آید چه برای نفوذ کردن در خلیج فارس، در این شاهراگ جهانی این منطقه و چه بانتقام و کینه تیزی رهبری محکم ایران در استیفای حقوق خود وحقوق دیگر ملت های این منطقه. ما اینها را می‌شناسیم، ما سازمان ملل متحد را هم می‌شناسیم، بلدیم و اعتقاد داریم بقدرت ملت‌ها، بقدرت انسانیت هم اعتقاد داریم ما باین فکر نیستیم که کسی میانجیگری ومداخله کند فقط یاد آوری می‌کنیم که ما حساب این کارها را داریم ما قدریم که تمام این مشکلات ناشی از تشبثات انتقام جویانه یا زیاد طلبانه هر قدرتی را که از چنین ماجراجوئی‌ها حمایت می‌کند یا خوششان می‌آید ختنی بکنیم، باتدا پیر ملی با فعالیت‌ها وفداکاریهای ملی با دیپلماسی متکی برسببست مستقل ملی استمداد از دیگر انسانهای آزاد جهان وعنداللزوم باتوسل به قدرت. اما اگر ما به قدرت متوسل نمی‌شویم این برای حفظ صلح منطقه است و انتظار ما این است از مدعیان علاقه‌مندی به صلح جهان کینه این مسئله را بسادداشت کنند و احياناً ماجراجویان رامتوجه کنند که این آنها هستند که صلح منطقه را بخاطر

می‌اندازند این باسختی است که دیروز رهبر ملت ایران، تأکید می‌کنم رهبر ملت ایران وفرمانده کل قوای ایران در پاسخ خبرنگاران می‌گویند مملکتی که قوی است حس مسئولیت دارد ومعمولاً باید تحمل زیادی داشته باشد احساس این مسئولیت است که ملت ایران را ساکت کرده است صریح تر سخن گفته‌اند، ولی اگر منظور این است که مشقت بزینم این چیزها در سیاست ما نیست مگر اینکه آنها اقدام تعرضی بکنند و در این مورد است که تکلیف ما روشن است من این را بعنوان يك نماینده ملت اینجا صحبت میکنم بلی ما عنداللزوم قدرتهایمان را برای همین درست کردیم اما این رهبری اصیل این رهبری انسانی و منطقی انقلاب وملمت ماست که بما حکم می‌کند که احساس مسئولیت بکنیم مسئولیتی که رهبر ما عمیقاً احساس می‌کند وباشهامت وشجاعت اعلام می‌کنند فقط یاد آوری می‌کنیم. من با این صحبت‌ها که ابراز تنفر می‌کنیم، متأسفیم، متأثریم، شخصاً چنین حرفهایی را دوست ندارم بزیم. ما مصممیم، ما آماده‌ایم، ما احساس ضعف نمی‌کنیم، ضعف وعجز ما فقط در مقابل تمایلات میلیونها میلیون انسان‌هایی است که در دنیا زندگی می‌کنند ما زورمان يك ارتش یا يك دولت میرسد ولی در مقابل حقانیت انسانها ما می‌خواهیم از آن دفاع کنیم ما رسالت ومسئولیت خود را در این دروازه شرق وغرب بخوبی احساس می‌کنیم، یاد آوری می‌کنم اینجا سرزمین کورش پیشاهنگ حقوق ملل است اینجا سرزمینی است که ملیت‌های گوناگون آمده‌اند و در آغوش و در دامان این ملت بخوبی زندگی کرده‌اند و اکنون ایرانی هستند (صحیح است - آفرین) در اینجا ما از صاحبان عقاید و مذاهب و ادیان گوناگون مانند مردمک چشم پذیرائی می‌کنیم این حرف چیست در دنیا بزینند که هر شیعه در هر جای دنیا ایرانی است و با او بدرفتاری می‌کنند بلی ما به اسلامان، به شیعه بودنمان افتخار می‌کنیم (صحیح است) این يك فلسفه است منطق انسانی است مذهب انسانی است ولی بسایر ادیان ومذاهب احترام می‌گذاریم از حقوق آنها از تمایلات آنها پاسداری و پاسبانی می‌کنیم این جا سرزمین مردانی است

که در حساسترین مواقع از حقوق دیگر ملت‌ها دفاع کرده است سرزمینی است که در سه چهار سال پیش که سرزمین همسایگان ما بزور و به عنف بتصرف درآمده بود رهبر مملکت ما اولین کسی بودند که اولین وقایع تاریخ حریفها را در این مورد گفتند و اشغال سرزمین‌های دیگران را بزور ارتش و سرنیزه محکوم کردند (صحیح است) شاهنشاه ایران اولین کسی بودند که اشغال سرزمین همسایگان و دوستان ما را محکوم کردند و گفتند نباید بزور اسلحه سرزمین و اراضی دیگران را اشغال کرد (صحیح است) این مائیم، اینجا سرزمینی است که برای اولین بار اقدام به شناسایی حکومت انسانهایی کرد که حکومت‌های نو برای خودشان بوجود آوردند و ما اینجا حساب دوستی‌ها را داریم حساب دشمنی‌ها را داریم و بی تردید حساب بی تفاوتی‌ها را هم میتوانیم داشته باشیم همه ما اطمینان داریم که با این وقایع که بطور ماجر اجویانه در این منطقه بوقوع می‌پیوندد ما اینها را مثل سایر امواجی که در طول مدت پرافتخار تاریخ خودمان از سر گذرانده‌ایم رد کرده با کمال قدرت در مقابل تمام مشکلاتی که ممکن است بوجود آید با آن مبارزه کرده و بر طرف می‌کنیم مادر مقابل این مشکلات که برای همانها بوجود آمده بود رفیق ما از آن یادآوری میکند همین شیر و خورشید ایران در اردن شهر ساخت همین شیر و خورشید ایران در شیخ نشین‌ها سازمان بهداری و بیمارستان دائر کرده و باز هم می‌کند برای اینکه برای انسان‌ها ارزش قائل هستیم فرد فرد نمایندگان از زن و مرد که در اینجا نشسته‌اند میرویم دوش بدوش سایر مردم در حوزه‌های انتخابیه ده‌ده‌البته مشکل به آن عظمت نیست بآن وسعت نیست ولی تمام کمک‌های مردم را به بهترین وجهی جلب می‌کنیم و این مشکلات را در جهاز چوب خودمان بر طرف می‌کنیم و بی شک تمام این مشکلات میگذرد و روسیاهی و پشیمانی برای ضد انسان‌ها باقی میماند. (احسن - احسن).

رئیس - خانم دکتر سرخوش بفرمائید.

دکتر سرخوش - ریاست محترم مجلس شورای ملی، نمایندگان ارجمند.

فردا مصادف با هفدهم دیماه یعنی سالگرد یکی از پرافتخارترین روزهای تاریخ با عظمت ما است. هفده دی روزی نیست که فقط برای مازنان گرامی و پرارزش باشد این روز برای هر ایرانی اصل الاصل اعم از زن و مرد يك روز تاریخی و قابل احترام میباشد. در چنین روزی بهمت رضا شاه کبیر شخصیت زن ایرانی و در نتیجه خانواده‌های کشور ما مستحکم شد و پایه‌های توفیتی بزرگ در تعمیم رشد و توسعه در سطح اکثریت جامعه بنیان گذاری گردید و بدست نیرومند شاهنشاه آریامهر زنان ایرانی بکلیه حقوق انسانی و بشری خود نایل شدند (صحیح است) از آن روزگار تاکنون بیش از سی سال میگذرد زنان هموطن ما ثابت نموده‌اند که میتوانند نمونه‌ای ارزنده از شایستگی‌های فراوان در شئون مختلف باشند زن کشور ما نشان داده‌اند که واقعا احساس مسئولیت میکنند و اگر کاری را قبول کنند در راه انجام شرافتمندانه آن از هیچگونه فداکاری دریغ نخواهند نمود. (صحیح است - احسن).

زنان هموطن ما بخصوص طی چند سال اخیر ثابت کرده‌اند که در حین احترام بمقام بلندی که بعنوان يك همسر و فادار و مدیر و يك مادر شرافتمند و آگاه در خانواده دارد میتواند يك فرد اجتماعی پر کار و فعال و يك سیاستمدار عاقل و ورزیده نیز باشد (صحیح است - احسن).

و اما برابری و آزادی که مازنان دوران انقلاب بدان معتقدیم از آنگونه آزادهائی نیست که زنان غربی بدنبالش میروند آزادی و برابری برای ما معنا و ارزشهایی خاص دارد که متکی بر سنت هائی است که از تاریخ پرافتخار کشور ما الهام گرفته و رنگ ایرانی داشته باشد (آفرین).

برای ما آزادی در الگو گرفتن از سایرین نیست آزادی برای ما یعنی احترام بمبایه‌های فرهنگ ملی و اصل کشورمان (آفرین) برابری برای ما یعنی اینکه افتخار داشته باشیم که شانه‌بشانه برادران هموطن درفش پرافتخار شاهنشاهی ایران را بر شانه‌های خود حمل کنیم (احسن) آزادی و برابری برای ما یعنی احترام بر رژیم

مشروطه سلطنتی، احترام بمذهبان، احترام بسنت‌ها و آداب ملی و خاندانها و دودمانهای ایرانی (احسن - آفرین).

ما زنان دوران جهش بخوبی میدانیم که در حین پذیرش تکنولوژی غرب نباید خلاقیت و آفرینندگی خود را که از نظر جامعه شناسان نشانی است بارز برای ملت‌های زنده و متحرک از دست بدهیم و خدای ناخواسته دست بسته اسیر ماشین و اتوماسیون بشویم (آفرین) بهمین دلیل انسانها برای ما ارزشی خاص دارند (احسن) و فقط بعنوان يك مولد اقتصادی مطرح نمیباشند برابری و آزادی برای ما یعنی اینکه بما اجازه داده شده و امکانات در اختیارمان قرار گیرد تا بتوانیم نگرهبانان بیدار و آگاه خانواده‌های این مرز و بوم باشیم و نگذاریم که فرزندانمان وارد کننده ایدئولوژیها و مرام‌های بیگانگان باشند و اجازه ندهیم فرهنگ ملی ما بدینوسیله مورد دستبرد بیگانگان قرار گیرد (احسن). زیرا ما

معتقدیم که

اگر تن بتن سربکشتن دهیم

از آن به که کشور بدشمن دهیم (احسن) بالهام از بانوی اول مملکت که همیشه طرفدار طرحها و آنچه که رنگ ایرانی دارد میباشد مازنان ایرانی نمیخواهیم آلت دست سرمایه دارانیکه برای پر کردن جیب خود زن‌انرا هر روز يك رنگ در می‌آورند بشویم (آفرین) بهمین جهت از پشت این تریبون خطاب بخوهران و برادران هموطن کرده و میگویم نگذارید بانجمل دوستی و لو کس پرستی زنان کشور ما شخصیت ملی خود را از دست بدهند (احسن).

اگر امروز زنان کشور ما بدنبال مسئولیتهای بیشتری میروند این امر ناشی از يك تقلید یا جاه طلبی یا يك هوس یا خودخواهی نیست این پاسخ است مثبت بندای آزادی بخش رهبر کشورمان، بندای شخصیتی تاریخی و بزرگ بانندیشه هائی بزرگ پیشاپیش ملتی بزرگ (آفرین - احسن).

بهمین دلیل امروز از نظر مازنان ایران و زنان دوران جهش و انقلاب، زنی هلاک، زن بی اعتبار مسائل اجتماعی

و اقتصادی کشورش، زن بی تفاوت در مقابل سرنوشت سیاسی وطنش، زن بدین، زن منفی باف، زنی است بی ارزش و امروز ما خوشبختیم که می‌بینیم زنان هموطن ما کاملا بآنچه که در اثر بدست آوردن حقوق انسانی خود نصیبشان شده است آگاهی دارند (احسن) در پایان سخنانم فرارسیدن روز ۱۷ دی که روز پایه گذاری آزادی زن ایرانی است بکلیه هموطنان صمیمانه تبریک میگویم (احسن - احسن).

رئیس - آقای مهندس اسدی بفرمائید.

مهندس اسدی لنگرودی - با اجازه مقام ریاست و همکاران ارجمند، روزیکشنبه هفته آینده نوزدهم دیماه و سالروز تصویب قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی است.

ده سال قبل اولین گروه مأمورین اصلاحات ارضی که پیشقراولان جان‌باز شاه و میهن بودند بروستاها اعزام شدند تا منادی و مبشر نیات و هدفهای بزرگ شاهنشاه آریامهر در راه اعتلاء و سعادت کشاورزان زحمت کش و بشمر رساندن سرفصل و محتوای اصلی برنامه انقلاب شوند و بهر روستائی که قدم میگذاشتند باشور و هیجان و استقبال گرم روستائیان مواجه و چون نگین انگشتری در حلقه محبتشان محصور میشدند و در اندک مدتی آنچنان در قلب پاك و بی آلابش آنان جا گرفتند که نه تنها در امور مربوط باصلاحات ارضی و نحوه اجرای قانون و روابط بین مالك و زارع مورد خطاب و درخواست کشاورزان قرار میگرفتند بلکه درباره همه مسائل و مشکلات عمومی و اجتماعی روستاها نقطه اتکاء و مراجعه بودند و بایگانی سازمان اصلاحات ارضی قرائن و شواهد زیادی را ضبط کرده است که حاکی است کشاورزان از مأمورین اصلاحات ارضی در امور بهداشتی، آموزشی، راه، تأمین آب مشروب، اصلاح بندر تهیه کود، تدارک ادوات کشاورزی و خلاصه همه خواست‌های خود انتظار اقدام داشتند و چون در بادی امر اوقات کارکنان سازمان اصلاحات ارضی باید مصروف اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی میگردد این قبیل

تقاضاها را بمراجع مربوط ارجاع و تا حصول منظور موضوع را مورد تعقیب قرار داده نتیجه را بکشاورزان اطلاع میدادند.

آری کشاورزان حق داشتند چنین انتظاراتی را علاوه بر وظایف اساسی از مأمورین اصلاحات داشته باشند زیرا در تاریخ زندگی خود برای اولین بار با کسانی برخورد میکردند که در اجرای اوامر شاهنشاه مأموریهائی آنان از قید نظام کهنه و فرسوده و جان فرسای سابق بودند.

امروز که ده سال است آنهمه کشش و کوشش و فعالیت بی سابقه و جریح انگیز راپشت سرمیگذاریم سیری در رویدادهای ده سال گذشته نشان میدهد که شاهنشاه ما چه رهبر بزرگ و عالیقدری هستند. (صحیح است).

شاید روزی که اولین اصل انقلاب بفرمان شاهنشاه بمرحله اجراء آمد حتی دوراندیشترین مردم این کشور تصور نمیکردند که این انقلاب اصیل و رهبری خردمندانه اینهمه نتایج سودمند در اندک مدتی به بار خواهد آورد (صحیح است) و امروز، که بازدهی دوران کوتاه گذشته را مورد امعان نظر قرار میدهم نه تنها ما ایرانیان را که قدم بقدم ناظر و شاهد و هم گام تحولات انقلابی بودیم مستغرق شگفتی کرده است بلکه هر ناظر و بیننده خارجی را که از نقاط مختلف دنیا بایران آمدند تا نتیجه این تحولات را ارزیابی کرده بچشم ببینند در بهت و اعجاب آمیخته به تحسین و تقدیر و اداشته است و در پیشگاه طراح بزرگ انقلاب شاهنشاه آریامهر سر تعظیم و تکریم فرود آورده اند (صحیح است).

باری باید اذعان کرد که انقلاب ایران در تاریخ انقلابات دنیا بی نظیر و در نوع خود متمایز و ممتاز است و از اصالت خاص ایرانی بودن الهام گرفته است چه بررسی درباره نحوه اجرای انقلاب در سایر نقاط دنیا نشان می دهد که صرف نظر از مفید یا غیر مفید بودن آن معدودی بعنوان مجریان انقلاب قیام کردند و باتوسل بزور و خون ریزی و قتل و ضرب و جرح و مصادره اموال و ترور و زندانی کردن مخالفین هدف خود را انجام دادند و حال آنکه انقلاب کشور ما هم سازنده بود و

هم با همکاری همه احاد و افراد مملکت اعم از آنها که مستقیماً از این رهگذر متمتع می شدند و آنها که ظاهراً باید حتی تقویض می کردند بشمر رسید (صحیح است) آری حتی مالکین عمده بطیب خاطر نظام جدید را گردن نهادند و بارضا و رغبت نه تنها مانع و رادعی در پیشبرد هدفهای انقلاب ایجاد نکردند بلکه بامامورین مربوط هم آهنگی داشتند زیرا خوب می دانستند برای بسط عدالت اجتماعی و تأمین ثبات و امنیت و آرامش راهی جز احقاق حق اکثریت مردم زحمتکش مملکت وجود ندارد تا محیط سالم و سازنده ای برای همه افراد فراهم شود (صحیح است) و این بود سرموفقیت ما که نه مالی مصادره گردید و نه خونی از دماغ کسی ریخت بلکه همه یکدل و یک رأی در یک صف متشکل و پشت سر رهبر عالی قدر خود برای تأمین سعادت جامعه گام برداشتند و در اندک مدتی بجائی رسیدیم که صفحات تاریخ پرافتخار ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران چنین قیام و اقدام و همستگی و کامیابی شگرفی را ثبت نکرده است. (صحیح است).

ده سال قبل دهقان ما بدنبال لقمه نانی که سدجوع کند بهر شکنجه و عذابی تن در می داد. امروز کشاورز ما نه تنها مالک آب و ملک نمق زراعتی خود شده و از استقلال کامل اجتماعی و اقتصادی برخوردار گردیده و از ثمره تلاش و کوشش خود رأساً بهره مند می شود بلکه از دولت خود، خانه انصاف - نوسازی ده - گسترش شرکتهای تعاونی روستائی و اتحادیه های تعاونی روستائی - شرکت سهامی زراعی - خانه فرهنگ روستائی - بیمه اجتماعی - تعاونی کردن تولید بیمه محصولات کشاورزی تثبیت نرخ محصول - بازاریابی - بهداشت - تأمین آب و برق و خلاصه همه پدیده های اجتماعی و اقتصادی جهان مرفی امروز را خواستار است.

اگر دیروز فرزندان کشاورزان امکان فرا گرفتن جزئی سواد نداشتند امروز نه تنها دوره دبستان و دبیرستان را طی میکنند بلکه چنانچه مایل باشند بدانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی راه می یابند و چه بسا روستا زادگان که در مدارس عالی از بهترین و زبده ترین دانشجویان بشمار می آیند.

سپاس خداوند بزرگ را که ملت ایران در این عصر فرخنده از پرتو وجود شاهنشاه مفخم و دادگستر بهمه آرمان های خود دست مییابد و در راه ترقی و تعالی تا وصول بتمدن بزرگ گام برمی دارد (صحیح است) افتخار بر همه هم میهنان عزیز که هر کدام در هر وضع و شغل و مقام بسهم خود در راه بشمر رسیدن اهداف شاهنشاه از جان و مال و جهاد دریغ نکردند.

افتخار بامورینی که در روستاهای کشور وظیفه مقدس انقلابی خود را با تلاش شبانه روزی و پی گیری بی امان انجام دادند و برای خود و خانواده خویش شرف و فضیلت کسب کردند (احسن).

در اینجا بی مناسبت نیست عرض کنم چند سال قبل که بقصد زیارت اعیان مقدسه بعراق مسافرت کردم با اینکه هنوز حکومت فعلی مصدر کار نبود ملاحظه عقب ماندگی و محرومیت های اجتماعی مردم عراق مرا بر آن داشت از میزبانم که مردی تحصیل کرده و روشن فکر بود استعلام کنم علت چیست، آن شخص گفت آیا میدانید رمز موفقیت شما ایرانیان چیست؟ وجود رهبر خردمند و دوراندیش که موجب ثبات و تأمین عدالت اجتماعی و امنیت کشورتان شده است زیرا هیچ جامعه ای جز با رهبری صحیح و بسط عدالت قرین موفقیت نخواهد بود و ما عراقیها متأسفیم که از این دو نعمت بزرگ و ارزنده و کلید سعادت و کامیابی بهره ای نداریم و پر واضح است که امروز مردم مسلمان عراق با وجود حکومت جابر و سفاک و سفیه بعضی فعلی با چه ادبار و تیره بختی بیشتری دست بگریبان است (صحیح است).

دیشب جریان تشریف فرمائی شاهنشاه و شهبانو را باردوی هم کیشان و هم میهنان ما که از عراق رانده شده اند از تلویزیون ملاحظه فرمودید و در پاسخ پرسشهایی که از خرد و کلان میفرمودند شنیدید که یکی میگفت بعثیهای عراق از پیشرفتهای سریع ایران دارند دق میکنند و برای تسکین خاطر عکس العملشان راندن ما از عراق است.

جواب ما باین اقدام غیر انسانی بعثیهای عراق اینست که ما بکوری چشم شما مردم مفلوک و حیوان

صفت تحت رهبری و ارشاد شاهنشاه ما همچنان بسوی ترقی و تعالی گام برمیداریم و هم کیشان و هم میهنان رانده شده را نیز با آغوش باز میپذیریم و با تمام وجود خود آنان را گرمی میداریم و آنقدر در تأمین آسایش و رفاهشان بذل مساعی میکنیم که فراموش کنند زمانی در عراق زندگی میکرده اند زیرا سایه شاهنشاه را بر سر دارند و دست فتوت و نوع دوستی معظم له بر رویشان کشیده می شود (صحیح است).

برومند باد آن همایون درخت که در سایه اش میتوان برد رخت (احسن، احسن)

۳- استرداد لایحه شماره ۲۴۲۴۷ تاریخ ۲۵۷۲۲۶ مربوط بتبديل پایه های فارغ التحصیلان نقشه کشی و ... بوسیله آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه

رئیس - وارد دستور می شوم آقای مهندس وثیق بفرمائید.

مهندس وثیق (معاون وزارت راه) - بسا کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم لایحه ای در مهرماه سال ۱۳۴۵ برای تبدیل پایه فارغ التحصیلان رشته نقشه برداری و نقشه کشی و مباحث فنی آموزشگاه فنی وزارت راه و هم چنین فارغ التحصیلان فنی کشاورزی و دام پزشکی تقدیم گردید چون طرح این لایحه در کمیسیونها مصادف با تصویب قانون استخدام کشوری و تعیین پایه های کارمندان دولت و پیاده شدن مرحله اول آن قانون گردیده است لهذا استدعای استرداد آن لایحه را دارد.

۴- تصویب صورت جلسه

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون

دادگستری راجع بلایحه تشدید مجازات

قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان

سلح و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۷ دی ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت شور اول لایحه شماره ۳۷۷۱۰ مورخ ۱۳۵۰/۹/۲ راجع به تشدید مجازات قاچاقچیان مسلح را که شماره ۱۰۷ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح و با اصلاحاتی شرح زیر مورد تصویب قرار داد.
اینک گزارش شور دوم آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح

ماده ۱۵۵ - وارد یا خارج کردن اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره و محترقه و فشنگ و تفنگ شکاری ممنوع است مگر با اجازه دولت و چنانچه يك یا چند نفر بدون اجازه یکی از اشیاء مذکور را وارد یا خارج کنند حسب مورد بمجازاتهای زیر محکوم میشوند:

۱- هرگاه مرتکب یا مرتکبین که لاقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مقاومت مسلحانه نمایند به اعدام و اگر مقاومت نمایند بحسب کار از سه تا ۱۵ سال.

۲- هرگاه مرتکب یا مرتکبین هیچکس مسلح نباشند در مورد اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره بحسب بنا کار از سه تا ده سال و در مورد تفنگ و فشنگ شکاری و مواد محترقه بحسب تأدیبی از سه ماه تا سه سال.

تبصره ۱ - کسانی که هنگام ورود بکشور یکی از اشیاء مذکور در این ماده را با خود داشته باشند و بمأمورین مربوط اعلام نمایند مشمول مقررات این ماده نبوده و در مورد اشیائی که همراه دارند طبق مقررات مربوط اقدام میشود.

تبصره ۲ - انواع اسلحه سرد جنگی و شکاری که مشمول مقررات این قانون است از طرف وزارت جنگ تعیین و اعلام میشود.

ماده ۲۵۵ - خرید و فروش یا نگهداری یا حمل و نقل و پامخفی کردن یا ساختن هر يك از اشیاء مذکور در ماده يك بطور غیر مجاز ممنوع است و مرتکب حسب مورد مشمول مقررات مذکور در بند ۲ ماده يك میباشد.

تبصره - اشتغال بکسب برای ساختن و تعمیر یا خرید و فروش هر نوع اسلحه مجاز ممنوع است مگر با اجازه وزارت جنگ، متخلفین بحسب تأدیبی از سه ماه تا سه سال محکوم میشوند.

ماده ۳۵۵ - هرگاه يك یا چند نفر جنس یا نقودی را که صدور یا ورود آن ممنوع یا در انحصار دولت یا موكول با اجازه دولت است مسلحانه قاچاق کنند در صورتیکه مرتکب یا مرتکبین که لاقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مسلحانه مقاومت نمایند بحسب دائم یا اعدام و اگر مقاومت نمایند به حبس یا کار از سه تا ده سال محکوم میشوند.

تبصره ۱ - هرگاه برای ارتکاب بزه مندرج در این ماده با توجه بنوع جنس مورد قاچاق بموجب قوانین دیگر کیفر شدیدتری مقرر شده باشد مرتکب بکیفر اشد محکوم میشود.

تبصره ۲ - در تمام موارد مذکور در این قانون دادگاه نسبت ب ضبط مال مورد قاچاق و تعیین جریمه نقدی طبق قوانین مربوط رأی مقتضی صادر خواهد نمود.

تبصره ۳ - در مورد جرائم موضوع این قانون هرگاه ثابت شود که مال مورد قاچاق متعلق ب دیگری است و مباشر یا مباشرین عامل صاحب مال باشند علاوه بر مباشر صاحب مال نیز حسب مورد مشمول مواد ۱ و ۳ این قانون خواهد بود.

ماده ۴۵۵ - در جرائم مربوط باین قانون هرگاه بیش از يك نفر مداخله داشته و قبل از کشف قضیه یکی از متهمین مأمورین تعقیب را از وقوع جرم مسبوق نموده و یا ضمن تعقیب بواسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم نماید و یا مأمورین دولت را بنحو مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند دادگاه میتواند او را از مجازات معاف نماید.

ماده ۵۵۵ - مقررات ماده ۴۳ قانون مجازات مرتکبین

قاچاق و ماده ۴۱۱ قانون دادرسی و کيفر ارتش ملغی و رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر محمدرضا تنکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۲ دی ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت شور اول لایحه تشدید مجازات قاچاقچیان مسلح را که شماره ۱۰۷ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام
بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳ دی ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت شور اول لایحه تشدید مجازات قاچاقچیان مسلح را که شماره ۱۰۷ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵ - وارد یا خارج کردن اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره و محترقه و فشنگ و تفنگ شکاری ممنوع است مگر با اجازه دولت و چنانچه يك یا چند نفر بدون اجازه یکی از اشیاء مذکور را وارد یا خارج کنند حسب مورد بمجازاتهای زیر محکوم میشوند:

۱- هرگاه مرتکب یا مرتکبین که لاقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مسلحانه نمایند به اعدام و اگر مقاومت نمایند بحسب کار از سه تا ۱۵ سال.

۲- هرگاه مرتکب یا مرتکبین هیچکس مسلح نباشند در مورد اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره بحسب بنا کار از سه تا ده سال و در مورد تفنگ و فشنگ شکاری و مواد محترقه بحسب تأدیبی از سه ماه تا سه سال.

تبصره ۱۵ - کسانی که هنگام ورود بکشور یکی از اشیاء مذکور در این ماده را با خود داشته باشند و بمأمورین مربوط اعلام نمایند مشمول مقررات این ماده نبوده و در مورد اشیائی که همراه دارند طبق مقررات مربوط اقدام میشود.

تبصره ۲۵ - انواع اسلحه سرد جنگی و شکاری که مشمول مقررات این قانون است از طرف وزارت جنگ تعیین و اعلام میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بمسأله اول رأی میگیریم، خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵ - خرید و فروش یا نگهداری یا حمل و نقل و پامخفی کردن یا ساختن هر يك از اشیاء مذکور در ماده يك بطور غیر مجاز ممنوع است و مرتکب حسب مورد مشمول مقررات مذکور در بند ۲ ماده يك میباشد.

تبصره - اشتغال بکسب برای ساختن و تعمیر یا خرید و فروش هر نوع اسلحه مجاز ممنوع است مگر با اجازه وزارت جنگ، متخلفین بحسب تأدیبی از سه ماه تا سه سال محکوم میشوند.

رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بمسأله دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵ - هرگاه يك یا چند نفر جنس یا نقودی را که صدور یا ورود آن ممنوع یا در انحصار دولت یا موكول با اجازه دولت است مسلحانه قاچاق کنند در صورتیکه

مرتکب بامر تکبیل که لااقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مسلحانه مقاومت نمایند بجس دائم ، یا اعدام و اگر مقاومت ننمایند بجس با کاراز سه تا ده سال محکوم میشوند .

تبصره ۱۶ - هرگاه برای ارتکاب بزه مندرج در این ماده با توجه بنوع جنس مورد قاچاق به موجب قوانین دیگر کیفر شدیدتری مقرر شده باشد مرتکب بکیفر اشد محکوم میشود .

تبصره ۲۵ - در تمام موارد مذکور در این قانون دادگاه نسبت بضبط مال مورد قاچاق و تعیین جریمه نقدی طبق قوانین مربوط رأی مقتضی صادر خواهد نمود .

تبصره ۳ - در مورد جرائم موضوع این قانون هرگاه ثابت شود که مال مورد قاچاق متعلق بدیگری است و مباشر یا مباشرین عاقل صاحب مال باشند علاوه بر مباشر صاحب مال نیز حسب مورد مشمول مواد ۱ و ۳ این قانون خواهد بود .

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده سوم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - در جرائم مربوط باین قانون هرگاه بیش از یک نفر مداخله داشته و قبل از کشف قضیه یکی از متهمین مأمورین تعقیب را از وقوع جرم مسوق نموده و یا ضمن تعقیب بواسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم نماید و یا مأمورین دولت را بنحو مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کند دادگاه میتواند او را از مجازات معاف نماید .

رئیس - نسبت بماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - مقررات ماده ۴ قانون مجازات مرتکبین

قاچاق و ماده ۴۱۱ قانون دادرسی و کیفر ارتش ملغی و رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود .

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده پنجم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود .

۶ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون آبادانی ومسکن راجع بلایحه الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی

رئیس - گزارش شورای اول الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای اول از کمیسیون آبادانی ومسکن بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۸ آذرماه ۱۳۵۰ باحضور آقای دکتر بهرون معاون وزارت آبادانی ومسکن لایحه شماره ۸۷۸۸ - ۵۰/۸/۲۴ دولت راجع به الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی را که بشماره ۷۰ چاپ شده است مطرح کرد و با اصلاحاتی بشرح زیر بتصویب رسانید .

اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی

ماده واحده - تبصره زیر بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی اضافه می شود .

تبصره - خانه های سازمانی که در بخش خصوصی از طرف صاحبان صنایع و معادن و واحدهای تولیدی در اختیار کارکنان و کارگران کارخانجات و معادن و واحدهای تولیدی گذارده می شود از حیث طرز استفاده و تخلیه مشمول مقررات این قانون و آئین نامه اجرائی آن می باشد .

مخبر کمیسیون آبادانی ومسکن - مهندس احتشام شهیدی گزارش شورای اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۹ آذرماه ۱۳۵۰ باحضور نمایندگان دولت لایحه الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی را که بشماره ۷۰ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون آبادانی ومسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر محمد رضا تنکابنی گزارش شورای اول از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی کمیسیون اقتصاد در جلسه ۱۵ آذر مباح ۱۳۵۰ باحضور نمایندگان دولت لایحه الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی را که بشماره ۷۰ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون آبادانی ومسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور گزارش شورای اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۱۵ آذرماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی را که بشماره ۷۰ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون آبادانی و مسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی گزارش شورای اول از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۱۲ دی ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق يك تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی را که بشماره ۷۰ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون آبادانی ومسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - دکتر میر و جیه الله صدر **رئیس** - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۷ - اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ کل کشور و ابلاغ بدولت

رئیس - لایحه اضافه اعتبارات سال ۱۳۵۰ کل کشور مطرح است قرائت میشود . (بشرح زیر خوانده شد)

قانون اعتبارات اضافی سال ۱۳۵۰ کل کشور

ماده واحده - مبلغ هفتصد و چهل میلیون (۷۴۰۰۰۰۰۰۰) ریال اضافه اعتبار موضوع تصویب - نامه های شماره ۹۵۶۲ مورخ ۵/۵/۱۳۵۰ و ۷۸۴۲ مورخ ۱۳۵۰/۴/۱۹ هیأت وزیران که باستناد ماده ۳۰ قانون محاسبات عمومی بتصویب رسیده است طبق جد اول ضمیمه باعتبارات بودجه مصوب سال ۱۳۵۰ کل کشور اضافه میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه های مربوطه را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۵۰ پرداخت نماید . قانون فوق مشتمل بر يك ماده و جد اول ضمیمه در جلسه روز دوشنبه ششم دی ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمس بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - این لایحه بهمان ترتیبی که در مجلس شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا به تصویب رسیده نسبت بان باورقه اخذ رأی میشود .

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی «آقای مهندس صائبی» اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان: دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء - شیرازی - اهری - ایمان زهرائی - دکتر بازرگان - بختیار بختیاربها - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر بزرگر - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیا - دکتر حیدر قلی برومند - زوده - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - تیمساز حکیمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - مهندس رهبر - ریاضی - خانم هماز اهدی - زرین پور - دکتر زعفرانلو - زهتاب فرد - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس حسن صائبی - دکتر صالحی - دکتر میر و جیه الله صدر - صدقیانی زاده - دکتر علوی - غضنفری - دکتر غنی - فتوحی - مهندس فرخ - فرزند - دکتر فیصلی - مهندس قادری - قاضی زاده - قدر دان - خانلر - قراچورلو - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - مصطفوی نائینی - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس اسمعیل معینی زنده - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - عبدالمجید موسوی - دکتر محمد حسین موسوی - امین - اسدالله موسوی - ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - دکتر میر و جیه الله صدر - صدقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - عبدالحسین طباطبائی - علی طباطبائی - منوچهر طباطبائی دیبا - طلوعی - ظفر - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسگری - مهندس عطائی - محمد ولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - کشفی - کلانتر هرمزی - کمالانی - کمالوند - کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - دکتر محقق - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - میر افضل - ناروئی - ناصرزاده - نامور - دکتر ناوی - دکتر نایبی - نجد شیبانی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک روش - دکتر وحیدنیا - تیمسار همایونی - دکتر گاکینگ - دکتر یزدان پناه .

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام شد)

آراء موافق ۱۹۷ رأی
آراء مخالف ۲۹ رأی

رئیس - لایحه با ۱۹۷ رأی موافق و ۲۹ رأی مخالف تصویب شد . به دولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان :

دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایمان زهرائی - دکتر بازرگان - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر بزرگر - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیا - دکتر حیدر قلی برومند - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید - تیمسار حکیمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - خانم هما زاهدی - زرین پور - دکتر زعفرانلو - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس حسن صائبی - دکتر صالحی - دکتر میر و جیه الله صدر - صدقیانی زاده - دکتر علوی - غضنفری - دکتر غنی - فتوحی - مهندس فرخ - فرزند - دکتر فیصلی - مهندس قادری - قاضی زاده - قدر دان - خانلر - قراچورلو - محمد ولی قراچورلو - دکتر قهرمان - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - مصطفوی نائینی - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس اسمعیل معینی زنده - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - عبدالمجید موسوی - اسدالله موسوی - ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی - اردستانی - مهرزاد - میر افضل دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسگری - مهندس عطائی - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالانی - کمالوند - کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - میر افضل - ناروئی - ناصرزاده - نامور - دکتر ناوی - دکتر نایبی - نجد شیبانی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک روش - دکتر وحیدنیا - تیمسار همایونی - دکتر گاکینگ - دکتر یزدان پناه .

مخالفین - آقایان : دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - بختیار بختیاربها - زوده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسمعیل خزیمه - دکتر رئیس - مهندس رهبر - زهتاب فرد - کریم بخش سعیدی - سمیعی - دکتر شریف امامی - صادقی - عبدالحسین طباطبائی - ظفر - فخر طباطبائی - فرهاد پور - فضائی - کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی امین - نامور - نجد شیبانی - طباطبائی دیبا - رامبد - دکتر فضل الله صدر .

۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع بلائحه متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه در جلسه سه شنبه ۱۴ دیماه ۱۳۵۰

خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - ناروئی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نایبی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک روش - دکتر وحیدنیا - تیمسار همایونی - دکتر گاکینگ - دکتر یزدان پناه - خانم دکتر آصف زاده - عبدالحسین آموزگار - خانم ابتهاج سمیعی - مهندس احتشام شهیدی - مهدی احمدی - احمدی - اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس اربابانی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - اسعدرزم آرا اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر المومنی - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر بحیی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بر دباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - حی - حیدری - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - خانم دکتر دولتشاهی - دولو - دهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی .

با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۷۷۶۶ - ۱۳۵۰/۹/۲ راجع به متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور را که در مجلس سنا اصلاحاتی در آن بعمل آمده بود مورد رسیدگی قرار داد و تغییرات مجلس سنا را با اصلاحی در تبصره ۱۱ تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

ماده ۱۹۵۵ حده - بدولت اجازه داده میشود تا مبلغ سه میلیارد و ششصد و شصت میلیون (۳۶۶۰۰۰۰۰۰۰) ریال عوائد حاصله بابت پذیره های نفتی در سال جاری را کلاً بدرآمد عمومی منظور نماید و از این محل و همچنین از محل افزایش وصولی درآمدهای عمومی و صرفه جوئی در هزینه های بودجه عادی سال ۱۳۵۰ کل کشور مبلغ چهار میلیارد و هفتصد و هفتاد و یک میلیون و چهارصد و چهل و شش هزار (۴۷۷۱۴۶۰۰۰) ریال اضافه اعتبارات مندرج در جداول پیوست را با رعایت مقررات و قوانین مربوط پرداخت نماید.

تبصره ۱۵ - اجازه داده میشود مبلغ دو بیست و هفتاد میلیون (۲۷۰۰۰۰۰۰۰) ریال مطالبات اداره کل گمرک بابت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی ماشین آلات و لوازم فنی از راه آهن دولتی ایران از يك طرف در درآمد گمرک (ردیف ۲۳۰۷ قسمت سوم) و از طرف دیگر در اعتبار ردیف ۲۲۱/۱ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور منظور و جمع و خرج شود. ضمناً عبارت مندرج در برابر ردیف ۲۲۱/۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور عبارت « و تعهدات » اضافه میشود.

تبصره ۲۵ - اجازه داده میشود مبلغ بیست و سه میلیون (۲۳۰۰۰۰۰۰۰) ریال بابت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی کالاهاییکه بموجب ماده ۷ قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب توسط شرکت مذکور در سال ۱۳۵۰ وارد کشور میشود از يك طرف در درآمد گمرک (ردیف ۲۳۰۷ قسمت سوم) و از طرف دیگر در اعتبار ردیف شماره ۴۵۴/۱ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ تحت عنوان « حقوق و عوارض

گمرکی و سود بازرگانی کالاهای وارده برای شرکت سهامی شیلات جنوب منظور و جمع و خرج شود.

تبصره ۳ - بوزارت جنگ اجازه داده می شود معادل مبلغ یکصد و چهارده میلیون و هفتصد هزار (۱۱۴۷۰۰۰۰۰) ریال که بابت فروش اجناس و خدمات از سازمانهای دولتی تا آخر سال ۱۳۴۹ دریافت کرده است در سال ۱۳۵۰ برای هزینه های ضروری خود بمصرف برساند.

تبصره ۴ - بدفتر بودجه اجازه داده می شود آن قسمت از اعتبارات مربوط بداره کل دامپزشکی را که ضمن اعتبارات وزارت کشاورزی در ردیف ۱۶۳ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور منظور شده است براساس قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب خرداد ماه ۱۳۵۰ از اعتبارات وزارت کشاورزی کسر و در ردیف شماره ۱۷۳ در قانون بودجه مزبور تحت عنوان سازمان دامپزشکی کشور بشکلیک برنامه و مواد هزینه منظور و سایر جداول را نیز بهمین نحو اصلاح و مراتب را باطلاع کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برساند.

تبصره ۵ - باتوجه بمفاد قانون اجازه پرداخت هزینه های اضافی عملیات نظامی فوق العاده نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب بیستم خرداد ماه ۱۳۴۸ بدولت اجازه داده میشود اعتبار هزینه های سال ۱۳۵۰ را که براساس قانون مذکور طی تصویب نامه های شماره ۳۸/۳ - ۱۳۵۰/۳/۱۶ و ۱۹۹۵/۴/۲۸ - ۱۳۵۰/۴/۳ - ۱۳۹/۳ - ۱۳۵۰/۶/۱۵ و ۲۱۵/۳ در هیأت وزیران رسیده است در بودجه عادی سال ۱۳۵۰ منظور نماید.

تبصره ۶ - اعتبار ساختن سالن تشریفات فرودگاه مهر آباد بمبلغ يك میلیون و پانصد و پنجاه و دو هزار و نهصد و هفتاد و دو (۱۵۵۲۹۷۲) ریال که در سال ۱۳۴۸ از محل اعتبار دولت در اختیار وزارت آبادانی و مسکن گذارده شده است تا پایان سال ۱۳۵۰ قابل تعهد و مصرف خواهد بود.

تبصره ۷ - بعنوان ردیف ۳۱۱/۱ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور بعد از عبارت

شرکت ملی ذوب آهن ایران عبارت « و تعهدات » اضافه میشود.

تبصره ۸ - اجازه داده میشود مبلغ دو میلیون و دویست هزار (۲۲۰۰۰۰۰) ریال تحت عنوان مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی در ردیف شماره ۴۳۰۶/۸ - قسمت سوم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ و معادل همین مبلغ در اعتبار از محل درآمد اختصاصی همان مؤسسه در ردیف ۱۲۹/۱ قسمت پنجم قانون مذکور منظور و سایر جداول نیز بهمین نحو اصلاح شود.

تبصره ۹ - اجازه داده میشود تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال از درآمدهای اختصاصی حساب شماره ۶۸ خزانه داریکل به درآمد عمومی منتقل و برای افزایش سرمایه بانک تعاون کشاورزی ایران مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره ۱۰ - رقم چهارصد میلیون (۴۰۰۰۰۰۰۰) ریال در تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور بدو هزار میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال افزایش می یابد.

تبصره ۱۱ - بدولت اجازه داده میشود از محل درآمد عمومی معادل بهای فروش اتمبیل های سواری که در جشن دو هزار و پانصد ساله شاهنشاهی مورد استفاده قرار گرفته است بمصارف زیر برساند:

۱- مبلغ **تجمل و چهار** میلیون ریال بعنوان اعانه بمركز مطالعات مدیریت ایران فقط برای یکبار پرداخت کند.

۲ - مبلغ **بقایمانده** را در اختیار سازمان جلب سیاحتان و هر يك از مؤسسات دولتی دیگر به تشخیص هیأت وزیران قرار دهد که با رعایت مقررات مربوط بمصرف هزینه های خود برسانند.

تبصره هائی که تا لغو نشده بقوت خود باقی است

تبصره ۱۲ -- بوزارت جنگ اجازه داده میشود از مبلغ چهارصد و چهل و شش میلیون (۴۴۶۰۰۰۰۰۰) ریال باقی مانده اعتبارات تعهد نشده بودجه سال ۱۳۴۹ خود مبلغ دویست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال برای احداث ساختمانهای مورد نیاز و بقیه را برای تأمین قسمتی از تفاوت بهای خواربار و پوشاک کادر

تبصره ۱۵ - وجوهی که از تاریخ تصویب این قانون بعنوان حق ثبت سفارش کالا از مواد اولیه و قطعاتی که

نیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان اختصاص و تعهد نموده و تا پایان سال ۱۳۵۱ پرداخت نمایند.

آئین نامه مربوط بمیزان و نحوه پرداخت تفاوت بهای خواربار و پوشاک کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان از طرف وزارت جنگ تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱۳ - به نخست وزیر اجازه داده میشود که بلائ کارمندان سازمان بیمه های اجتماعی کارگران واقع در بابلسر را بمنظور استفاده دانشجویان و جوانان خریداری و بهای آنرا که جمعاً از بابت عرصه و اعیان بالغ بر یکصد میلیون و سیصد هزار (۱۰۰۳۰۰۰۰۰) ریال است در پنج قسط مساوی سالانه پرداخت نماید. نخستین قسط بهای بلائ مذکور در سال جاری برای بیست میلیون و شصت هزار (۲۰۰۶۰۰۰۰) ریال است که از محل اعتبار ردیف ۱۲۹/۵ قسمت پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور قابل پرداخت می باشد.

تبصره ۱۴ - بوزارت امور خارجه اجازه داده میشود تا پایان سال ۱۳۵۲ حداکثر تا مبلغ دویست و نود و پنج میلیون (۲۹۵۰۰۰۰۰۰) ریال بمنظور تهیه محل ملکی و ساختمان و تکمیل و تعمیرات اساسی نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور بشرح زیر:

۱- برای خرید زمین - خانه - احداث ساختمان ، یکصد و نود و پنج میلیون (۱۹۵۰۰۰۰۰۰) ریال.

۲- برای تکمیل و تعمیرات اساسی ، پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال.

۳ - برای تجهیز ساختمان ، پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال .

از بانک مرکزی ایران به تضمین وزارت دارائی وام دریافت کند .

دولت مکلف است اعتبار بازپرداخت اصل و بهره این وام را که با توافق بانک مرکزی ایران و دفتر بودجه تعیین خواهد شد در بودجه های سالانه درده قسط از سال ۱۳۵۲ ببعده منظور نماید .

بکشور وارد میشود دریافت میگردد (موضوع تبصره ۱۶ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ و ماده واحده مصوب خرداد ماه ۱۳۵۰) در صورتیکه بعداً تمام یا قسمتی از مواد اولیه یا قطعات مزبور بصورت کالای ساخته شده بخارج از کشور صادر گردد نسبت به آنچه صادر شده است مسترد خواهد شد.

تبصره ۱۶- مبلغ چهارصد میلیون (۴۰۰۰۰۰۰۰) ریال اعتبار مکن و خانه سازی موضوع ردیف ۵۱۱۱۵ به اعتبارات مندرج در بند ۲ فصل دهم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور افزوده میشود.

مخبر کمیسیون بودجه - صدری کیوان

گزارش از کمیسیون دارائی به مجلس

شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۱۰/۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۱۴ لایحه متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور را که مجلس سنا تغییراتی در آن بعمل آورده بود مطرح و مصوبه کمیسیون بودجه را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش از کمیسیون اقتصاد به مجلس

شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۱۰/۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۱۴ لایحه متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور را که مجلس سنا تغییراتی در آن بعمل آورده بود مطرح و مصوبه کمیسیون بودجه را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون نظری نیست؟

(اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می کنم جمله (فقط برای يك بار) از تبصره ۱۱ حذف شود.

رئیس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین - الموتی

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - این مطلب در لایحه مستتر است و از محل فروش اتومبیلهاست جمله «فقط برای يك بار» ضرورتی ندارد که در لایحه باشد.

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟

(اظهاری نشد) به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد به گزارش کمیسیونها با این اصلاح رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم

پیرامون لایحه متمم بودجه که اکنون بآن رأی گرفته خواهد شد صرف نظر از بحثها و مدافعات و جوابگوئیهای ناروایی که با اعتراضات ما داده شد معذرا عقیده آزاد است هر

يك از سخنرانان محترم در دفاع از این لایحه مطالبی فرمودند ما هم با کمال میل گوش دادیم هر چند هیچک را قبول نکردیم اما مجلس است و عقیده آزاد است انتظار چنین میرفت که در مجلس محترم سنا که اصولاً احترام متقابل هر دو مجلس بر همه ما واجب است و با احترام زیادی که نسبت بر ریاست محترم مجلس سنا و بعضی شخصتهای ممتاز مملکتی که در آنجا تشریف دارند دارم انتظار نداشتم سناتور محترمی که در دفاع از این لایحه صحبت میکردند از جوابگوئی به نماینده محترم سنا خارج بشوند و بمجلس هم بپردازند در حال چون این دوست بزرگوار که امروز در صف شماست در دوره قبل در صف حزب مردم بودند خودمان با ایشان صحبت میکنیم و تقاضا میکنیم که دیگر جواب سنارادر سنا و جواب مجلس را در مجلس بدهند (صحیح است) در مورد موادی که در این لایحه

ممکن است از نظر اینکه در حزب مخالف هستید به لایحه دولت علی الاصول رأی ندهید ولی این رأی ندادن خودتان را منکی به اصل غلط بودن تبصره بالا بودن و پائین بودن تبصره نفرمائید بگوئید ما يك اقلیت اصولی هستیم و به همه کارهای دولت رأی مخالف میدهیم.

رامبد - اگر مطلب را متوجه نشده باشید تأسف من بیشتر خواهد بود.

دکتر الموتی - متأسفانه یا خوشبختانه ما و شما سالها است اینجا هستیم با هم صحبت کردیم هم شما ما را خوب می شناسید و هم ما شما را همه می دانیم چه کار می کنیم بهر صورت نسبت به مطالبی که عنوان فرمودید عقیده تان آزاد است ولی عرض کردم این رأی ندادن خود را به لایحه اگر منکی به روش فراکسیون از نظر مخالفت با دولت توجیه میفرمودید درست بود اما شما کرا را در پشت این تریبون بحث کرده اید که ما با کارهای اساسی و اصلی مثل کمک به طبقات مثل کمک به معلم موافقیم ولی امروز ما دیدیم و صریحاً خودتان اعلام کردید که با این لایحه متمم بودجه که عده زیادی از طبقات شرافتمند ملت ایران از آن بهره مند میشوند رأی مخالف میدهید ما برای شما متأسف هستیم (احسن).

رئیس - نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی (آقای

مهندس صائبی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان:

دکتر آزاد - خانم دکتر آصف زاده - محمد علی آموزگار - عبدالحسین آموزگار - خانم ابتهاج سمعی احتشامی - مهندس احتشام شهیدی - مهدی احمد - احمدی - اخلاقی - اخوی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - دکتر اسدی - مهندس اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا - اسلامی نیل - کتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر یحیی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی

متمم بودجه است هر ایرانی علاقمند است که باین نوع مواد تأیید و موافقت داشته باشد و آن چیست؟ کمک به معلم و آموزش و پرورش و توسعه فرهنگ اعم از بخش عمومی و خصوصی چیزی نیست که حتی يك ایرانی مخالف داشته باشد بلکه يك عبارت کوتاه در اینجا اضافه میکنم ما معتقدیم سیاست اعزام محصل بخارج تاکنون آنچنان بی ترتیب و بی نظم و بی برنامه و مخرب و با فساد بوده که باید دولت هر چقدر میتواند بهر ترتیب بخش خصوصی بخش عمومی را آنچنان در داخل مملکت راجع به امور فرهنگی هر چه ممکن است تقویت کند تا این سیاست فرستادن دانشجویان عزیزمان را بدون اینکه بدانیم چه می کنند و چه می شوند و چه بر سر آنها سیاستهای مختلف می آورند کم کنیم (آفرین - احسن) (دکتر پرتو اعظم - هدف دولت هم همین است) ولی بسیار متأسفم با وجود علاقه شایانی که به تأیید اینگونه مواد داشتیم بی ترتیبی در تنظیم، غلط بودن گردش تصویب اضافه نمودن تبصره هائی در غیر موارد مجاز و بالاخره بی حساسی و بی نظارتی دولت در اقلام مصوبه ما را مجبور خواهد کرد که با کمال تأسف باین لایحه رأی مخالف بدهیم.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده فکر میکردم بعد از همه مذاکراتی که در متمم بودجه شده بود و آن نطقهای طولانی دیگر احتیاج به بحث تازه ای نباشد ولی دوست عزیز ما جناب آقای رامبد باز هم اینجا تشریف آوردند و مطالبی گفتند که قبلاً کرا را شنیده بودیم جناب آقای رامبد لایحه متمم بودجه همانطور که بحث شد اساسش کمک به طبقه معلم است حتی بود واقعاً در فراکسیون تصمیم می گرفتید و باین لایحه که یکی از هدفهای اصلی اش کمک به طبقه معلم است می آمدید رأی موافق میدادید (احسن) ما افتخار می کنیم به لایحه متمم بودجه ای که پایه اصلی اش برای کمک به معلم است با افتخار رأی می دهیم من تعجب می کنم شما حتی به لایحه بودجه مجلس هم رأی مخالف دادید نمیدانم در آن مورد چه استدلالی داشتید چون

دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - حی - حیدری - امیر علم خزیمه - اسمعیل خزیمه - مهندس حسن خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - خانم دکتر دولتشاهی - دولو - دهیم - ذوالفقاری - دکتر رئیس - دکتر راد - رامبد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیار بختیارها - بدر خانی بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر بزرگ - مهندس علی برومند - خانم بزرگ - دکتر حیدرقلی برومند - توده - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - تیمسار حکیمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - مهندس رهبر - ریاضی - خانم هماز اهدی - زرین پور - دکتر زعفرانلو - زهتاب فرد - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعیدوزیری - خانم نیره سعیدی - حاج کریم بخش سعیدی - سمعی - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - دکتر شریف امامی - شریفها - دکتر شکرائی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس حسن صائبی - صادقی - دکتر صالحی - دکتر فضل اله صدر - دکتر میروجه الله صدر - صدیقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر علوم - غضنفری - دکتر غنی - فتوحی - فخر طباطبائی - مهندس فرخ - فرنود - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فرهادپور - فریدون فر - فضایی - فهیمی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - مصطفوی نائینی - مظهری - دکتر معظمی - معیری -

مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس اسمعیل معینی زند - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - عبدالعزیز موسوی - دکتر محمد حسین موسوی امین - اسدالله موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - میرافضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - عبدالحسین طباطبائی - علی طباطبائی - منوچهر طباطبائی دبید - طلوعی - ظفر - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسکری - مهندس عطائی - کسرائی - کشفی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - دکتر محقق - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - نامور - دکتر ناوی - دکتر نایبی - نجد شیبانی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک روش - دکتر وحید نیا - تیمسار همایونی - دکتر گایگیک - دکتر یزدان پناه - (آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۱۹۷ رأی

آراء مخالف ۲۹ رأی

رئیس -

لایحه با ۱۹۷ رأی موافق و ۲۹ رأی مخالف تصویب شد. بدولت ابلاغ میشود.

موافقین - آقایان :

دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بدر خانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر بزرگ - مهندس علی برومند - خانم بزرگ نیا - دکتر حیدرقلی برومند - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید - تیمسار حکیمی - حسام الدین رضوی -

دکتر رفیعی - ریاضی - خانم هما زاهدی - زرین پور - دکتر زعفرانلو - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعید وزیری - خانم دکتر آصف زاده - عبدالحسین آموزگار - خانم ابتهاج سمعی - مهندس احتشام شهیدی - مهدی احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر المونی - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر بجی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - حی - حیدری - امیر علم خزیمه - مهندس حسن خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - خانم دکتر دولتشاهی - دولو - دهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمد زاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسکری - مهندس عطائی - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - ناروئی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نایبی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - دکتر وحید نیا - تیمسار همایونی - دکتر گایگیک - دکتر یزدان پناه - دکتر خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - خانم دکتر دولتشاهی - دولو - دهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمد زاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی

خلیلی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسکری - مهندس عطائی - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - ناروئی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نایبی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - دکتر وحید نیا - تیمسار همایونی - دکتر گایگیک - دکتر یزدان پناه - خانم نیره سعیدی - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرائی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس حسن صائبی - صادقی - دکتر صالحی - دکتر فضل اله صدر - دکتر میروجه الله صدر - صدیقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر علوم - غضنفری - دکتر غنی - فتوحی - فخر طباطبائی - مهندس فرخ - فرنود - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فرهادپور - فریدون فر - فضایی - فهیمی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - مصطفوی نائینی - مظهری - دکتر معظمی - معیری -

مخالفتین - آقایان :

دکتر آزاد - محمدعلی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - بختیار بختیارها - توده - دکتر حکمت - حکمت یزدی - اسمعیل خزیمه - دکتر رئیس - رامبد - رهبر - زهتاب فرد - کریم بخش سعیدی - سمعی - دکتر شریف امامی - صادقی - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دبید - ظفر - فخر طباطبائی - فرهادپور - فضائی - کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی امین - نامور - نجد شیبانی - دکتر فضل الله صدر.

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - با اجازه مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی بنده از طرف جناب آقای نخست وزیر مأموریت دارم که تشکر دولت را از فعالیت های نمایندگان محترم مجلس در زمینه بحث و بررسی لایحه متمم بودجه تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی ایران بکنم (احسن) و علت اینکه جناب نخست وزیر نتوانستند شخصاً در این جلسه برای انجام این فریضه مهم اخلاقی حضور بهم رسانند همانطور که خانمها و آقایان استحضار دارند مسئله سروسامان دادن هر چه سریعتر به وضع زندگی ایرانیان و هموطنانی از ما که از عراق بکشور مألوف و وطن عزیز خودشان پناهنده شده اند می باشد و شخص رئیس دولت در زمینه فراهم کردن موجبات آسایش زندگی آنان تکالیفی را بعهده گرفته اند و بهمین دلیل هم از مسافرت به آمریکا براساس برنامه قبلی منصرف شدند و روز گذشته هم که در التزام رکاب اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت

شهبانوی ایران برای رسیدگی بوضع زندگی این هموطنان ما به مناطق غرب کشور مسافرت کرده بودند در آنجا هم اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مجدداً تأکید فرموده بودند که دولت مکلف است هر چه زودتر موجبات جذب نیروهای فعاله این هموطنان عزیز را در اقتصاد ایران فراهم کند و بهمین دلیل بر اساس برنامه‌ای که جناب آقای نخست‌وزیر تهیه کردند شخصاً در هفته آینده بکلیه اردوگاههایی که برای زندگی موقت این قبیل معاونان تشکیل شده مسافرت خواهند کرد، باینجهت خودشان نتوانستند برای تشکر در جلسه علنی مجلس شورای ملی حاضر بشوند. ضمناً بمن مأموریت داده شده بر اساس مذاکراتی که هنگام بحث و بررسی بودجه در مجلس شورای ملی و بهمین ترتیب در مجلس سنا صورت گرفته باینکه از طرف نمایندگان اکثریت در هر مورد پاسخ‌های مستدل لازم داده شده در مقابل ایرادات و انتقاداتی که به لایحه متمم بودجه و همچنین به برنامه‌های دولت شده بود باخصصار توضیحاتی عرض شود. در هر حال چندمطلبی را باید در اینجا خدمتتان عرض کنم، جناب آقای نخست‌وزیر در هر موقع و بخصوص موقعی که لوايح بودجه جهت بحث و بررسی از طرف دولت به مجلس تقدیم شده اصرار داشته‌اند که چون هر يك از اقلام مندرج در بودجه نمایشگر يك قسمت از فعالیتهای عمرانی و آبادانی مملکت است به دقت موشکافی بشود و نظراتی که هست این نظرات اعلام بشود کما اینکه به بعضی از نظرات که بنظر دولت وارد تشخیص داده شده است بلافاصله ترتیب اثر داده شده و موجبات تأمین این نظرات فراهم گردیده است و در عین حال بعضی از مطالب هم هست که در اینجا مطرح شده ولی از نظر دولت وارد تشخیص داده نشده است و شاید غرض و نظر از عنوان این قبیل مطالب فقط این باشد تا صفحاتی را در بعضی روزنامه‌ها که علاقه و وابستگی برای انتشار چنین مطالب دارند برای چاپ اشغال کند و بهمین مناسبت این مطالب تهیه و در مجلس اعلام میشود. از آنجا که همزمان با دهمین سالگرد تصویب قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی این افتخار نصیب بنده شده که در اینجا صحبت کنم و از طرفی هنگام بحث و بررسی لایحه متمم بودجه مطالبی در زمینه امور روستاها و کشاورزان

مملکت در اینجا مطرح نظر قرار گرفته بود بی مناسبت ندانستم بدو سه مطلب بنام وزیر مسئول اشاره کنم. در درجه اول مطالبی را در مورد سازمان کشاورزان مطرح میکنم. این بیازمان یکی از تشکیلات سیاسی مملکت است که کشاورزان آزاد شده باتمتع و برخورداری از يك آزادی بدون قید و شرط عضویت این سازمان را آزادانه قبول کرده‌اند (صحیح است) حالا اگر اصرار داشته باشید پس از ده سال که از اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی میگذرد باز بگوئیم که این کشاورز خودش اراده ندارد و احساس مسئولیت اجتماعی نمیکند و چون میخواهیم با اوام بدیم ناچار است عضو این سازمان بشود من معتقد هستم که حتی دوستان واقع بین ما در حزب اقلیت هم چنین نظری ندارند.

وقتی صورت مذاکرات مجلس را بدقت قرائت میکردم دیدم یکی از نمایندگان اقلیت گفته بودند که کشاورزان به سازمان کشاورزان پولی می‌پردازند و به موضوع حق عضویت اشارتی شده بود. نیازی نیست عرض شود این سازمان کشاورزان سازمانی است که فعالیت‌های آن هیچ عنوان از تباطی با فعالیت‌های دولت ندارد و اگر هم ملاحظه می‌فرمائید در حال حاضر رئیس این سازمان يك وزیر حزبی است قبول این مسئولیت صرفاً به تبعیت از وظایف و دستورات حزبی است و در ارتباط با این موضوع مطلب دیگری را عرض کنم. وظیفه ما در روستاها فقط این نبوده و نیست که زمینی را تقسیم کنیم و به زارع زمین بدهیم و در پی آن نیایم چند شرکت تعاونی تشکیل بدهیم و بعد زارع را بحال خود بگذاریم و برویم. زارع آزاد امروز در اندیشه رشد و خلاقیت فکری است ممکن است بعضی از کشاورزان اظهار علاقه کنند که عضویت حزب اقلیت را داشته باشند و در این مورد بحثی نیست ولی يك تعداد قابل توجهی عضویت سازمان کشاورزان را که وابسته به حزب ایران نوین است پذیرفته‌اند و در پاسخ مطالبی که این جا عنوان شده بود خدمتتان عرض میکنم این کشاورزان به تبعیت از میل آزاد خود عضویت سازمان کشاورزان وابسته به حزب ایران نوین را پذیرفته‌اند و به تبعیت از میل آزاد خود از روزی که این سازمان کشاورزان تشکیل شده تا امروز مبالغی را بصورت حق عضویت پرداخت

کرده‌اند، همچنین در اینجا بحث شده بود که این پولها بچه ترتیب به هزینه رسیده است از تاریخ مهرماه ۱۳۴۸ تا دیماه سال جاری مجموع حق عضویتی که کشاورزان آزاد شده این مملکت به سازمان کشاورزان که عضویتش را قبول کرده‌اند پرداخته‌اند رقمی است معادل ۳۹۲۷۳۵۱۸ ریال، خانها و آقایان استحضار دارند که به فرمان مطاع اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر که در ۲۳ شهریور ۱۳۴۷ شرفصدور یافت بنظر وبالابردن سطح اطلاعات عمومی و ایجاد امکان پرورش و استعداد های ورزشی و هنری و فنی روستا نشینان کشور و ضرورت ارشاد افکار کشاورزان در جهت برنامه‌های آبادانی مملکت و تقویت حس مسئولیت اجتماعی و گسترش اصول و اندیشه تعاون نسبت به تشکیل انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستائی به ریاست عالی و الاحضرت همایون ولایتعهد ایران اقدام شده است و در حال حاضر جناب آقای علم و وزیر محترم دربار شاهنشاهی نیابت عالی به ریاست انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستائی راعهده دار هستند و بنده هم افتخار دارم بنام دبیر انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستائی خارج از وظایف اداری که دارم انجام وظیفه کنم و به موازات این انجمن ملی در وزارت تعاون و امور روستاها سازمانی تشکیل شده بنام سازمان خانه‌های فرهنگ روستائی و با استفاده از اعتباراتی که سازمان برنامه در اختیار میگذارد و به هزینه و با همت افراد دانش دوست و بخش خصوصی و با خودیاری کشاورزان عضو خانه های فرهنگ روستائی و عطایای مرحمتی علیاحضرت شهبانوی ایران تاکنون در سطح روستاهای کشور مجموعاً ۵۸۵ خانه فرهنگ روستائی و ۲۹۷ مهد کودک تشکیل شده است و از محل حق عضویت پرداخت شده وسیله کشاورزان مبلغ ۲۶۰۷۵۰۰۰ ریال آن صرفاً فقط خرج تهیه وسایل و سایر امکانات مورد نیاز خانه‌های فرهنگ روستائی شده و تمام این مخارج بامضای دو مقام مسئول یکی بنده و یکی هم جناب آقای دکتر خطیبی نیابت محترم ریاست مجلس شورای ملی که مورد اعتماد همه خانها و آقایان هستند (صحیح است) و سمت خزانه دار انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستائی را نیز عهده دار میباشند رسیده است. من برخلاف حقیقت

مجال است حرفی بزنم. حزب ایران نوین بهیچ عنوان چشمداشتی باین پول از روز اول تا امروز نداشته و این موضوع را من صریحاً عرض میکنم (احسن) و بیاین این موضوع فرصتی را پیش می‌آورد که مطلبی را خدمتتان عرض کنم. مادر داخل حزب ایران نوین امکانات وسیعی را به اختیار سازمان کشاورزان گذارده‌ایم که بیشتر و بهتر بتواند مقاصد سازندگی خود را دنبال کند و از این پول تا بحال قریب ۱۲۴۷۵۰۰۰ ریال در حزب هزینه گردیده و از قسمتی از آن برای تهیه لوازم آموزشی و امکانات مورد نیاز خانه‌های فرهنگ روستائی در مناطق دهقان نشین کشور استفاده شده است. بنابراین عنوان کردن این مطلب که بزور از کشاورزان پول گرفته شده صحیح نیست وقتی مطلبی عنوان میشود در خور آن است که جهات گوناگون آن مورد تأمل واقع شود رقم ۳۹۲۷۳۵۱۸ ریالی پولی نیست که تمامی شصت و پنج درصد (۶۱٪) کشاورزان مملکت داده باشند. چون منطبق در مطالب هست و در مسائل مربوط به کشاورزان در سیاحت مقدس مجلس شورای ملی صحبت میکنم با صراحت و صداقت به نمایندگان محترم عرض میکنم که به چوچه این امکان به مأمورین داده نشده که بروند برخلاف تمایل کشاورزان در سال ۶۰ ریال بنام حق عضویت پول از آنها بگیرند و به حزب بدهند این مایه خوشوقتی است که تعداد قابل توجهی از هموطنان ما عضویت حزب ایران نوین را به تبعیت از تمایلات آزاد خود قبول کرده‌اند و اینها حق عضویت می‌پردازند. بدیهی است اعضای حزب اقلیت هم حق عضویت به حزب خودشان می‌پردازند و این در تمام دنیا مرسوم است ولی چون اینجا مطلبی عنوان شده است و مخصوصاً نام بانک تعاون کشاورزی ایران که بنده بنام نماینده دولت مسئولیت نظارت بر فعالیت‌هایش را بر عهده دارم برده شده بود طرح این مطالب موجب شد که این توضیحات را در پاسخ به عرض برسانم. مطلب دیگر این است که ما در زمانی از تاریخ شکوهمند و پنهان زندگی میکنیم که يك نظام گسترده دموکراسی که ملازمه با همبستگی ملی دارد در مملکت ما مستقر شده است (صحیح است) و تبعیت از آثار پابدا و این نظام دموکراسی گسترده است که در حقیقت هر کس میتواند

مطالبی را با اعتقاد و صداقت تمام عنوان کند اما شیوه و طرز تفکر اکثریت این است که با توجه به بررسیهاییکه در نهایت دقت و تعمق قبلاً در داخل حزب صورت میگیرد می آید در مجالس و وظایف قانونی خودش را بعنوان گروه پارلمانی آن حزب انجام میدهد اقلیت هم مطالبی را مطرح میکند و این مطالب را دولت بررسی میکند البته اینکار صرفاً به بررسی محدود نمیشود همیشه به نظرات و پیشنهادهای که بنظر دولت وارد تشخیص داده شده است ترتیب اثر داده میشود. به رعایت این اصول و در روابط خود با مطبوعات عرض کنم بنده هم روزنامه های حزب خودمان را میخوانم و هم مطالبی را که بوسیله روزنامه های ناشر عقاید حزب مردم منتشر میشود و این روزها در روزنامه های آن گروه موضوعی جلب توجه میکند و آن موضوع ادغام دروزارتخانه منابع طبیعی و وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی دروزارت خانه های کشاورزی و تعاون و امور روستاها است و عنوان میشود چرا يك روز تشکیل دادید و امروز ادغام میکنید و بحث ها باین ترتیب دنبال میشود که چرا يك روز وزارت منابع طبیعی را تشکیل دادید و امروز آنرا منحل کرده اید و وقتی صورت مذاکرات مجلس را قرائت میکردم دیدم دوستان ما در حزب اکثریت مخصوصاً آقای دکتر دادفر مطالب مستدل و مشروحي در این زمینه اظهار کرده بودند تا این همه اعتقاد دارم برای شناخت بهتر علل و موجباتی که اجرای این نظر و تصمیم از در جهت منطقی را فراهم آورده مطالبی عرض برسانم. ملاحظه بفرمائید يك روز در بحبوحه اجرای برنامه اصلاحات ارضی و البته ندر آغاز آن ما باین نتیجه رسیدیم که در تکمیل برنامه های همه جانبه اصلاحات ارضی و برای اینکه زارعین مشمول قانون از نتایج این برنامه عظیم بجا اکثر بهره مند شوند بنابراین باید در جهت سازندگی برنامه گسترده اصلاحات ارضی و چون اینکار را دیگر وزارت کشاورزی نمیتوانست انجام بدهد نسبت تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مبادرت شود زیرا وزارت کشاورزی با درگیر شدن با برنامه اصلاحات ارضی بر مسئولیتهای خود بسیار افزوده بود و از بدو اجرای قانون اصلاحات ارضی وزارت کشاورزی تمام امکانات

خودش را برای اجرای این قانون بسیج کرده بود و اکنون که بگذشته مینگریم می بینیم که خیلی اگر گرفتاریهایی که در زمینه مسائل کشاورزی امروز با آن مواجه هستیم ناشی از آن درگیری وزارت کشاورزی است بترتیبی که حتی مروجین کشاورزی نیز مأمور اجرای این قانون در سطح ده شده بودند و برای تأمین کادر مورد نیاز مجبور شده بودیم از امکاناتی استفاده کنیم. کشاورزی ایران با پیشرفت ناشی از اجرای برنامه های اصلاحات ارضی با تحولاتی روبرو شد که تشکیل يك وزارتخانه جدید را بمنظور اجرای کلیه مراحل و برنامه های اصلاحات ارضی و تنظیم روابط زارعین مشمول قانون و گسترش نهضت تعاونی در روستاها و اجرای سایر برنامه های حمایتی از کشاورزان را ایجاب مینمود. مفهوم اصلاحات ارضی این نیست که فقط زمین بزراع داده شود و تقسیم زمین در برنامه اصلاحات ارضی ایران یکی از قسمت های این برنامه است بر همین مبنا تصمیم گرفته شد يك وزارتخانه بنام اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تشکیل شود، لایحه تشکیل این وزارتخانه بتصویب مجلسین رسید و بتبعیت از آن شروع بکار شد و فعالیت های انجام شده در عرض سالهای اخیر در واقع مشخص نقش مهمی است که در جهت پیشبرد برنامه های درست اجرا و استحکام بنیان جامعه روستائی فردا بر عهده این وزارتخانه محول شده است و بدین ترتیب ملاحظه بفرمائید که انتزاع سازمان اصلاحات ارضی از وزارت کشاورزی و تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون و امور روستاهای آنروز و وزارت تعاون و امور روستاهای امروز که يك فرایند الزامی بود بجه ترتیب پیش آمد. چون نزدیک ۱۹ دیماه است و دهمین سالگرد تصویب قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی را هفته آینده مردم وطن ما جشن خواهند گرفت بنده در اینجا لازم می بینم گزارشی را در زمینه پیشرفت های همه جانبه این تحول عظیم تاریخی بساحت مقدس مجلس شورای ملی عرض کنم، تشکیل شرکت های تعاونی روستائی با تمام نقائص و مشکلاتی که وجود داشت و دارد و مهمتر از همه نداشتن کادر تعاونی و مدیران عامل حرفه ای تعلیم یافته در میان جامعه روستائین کشور است و توضیح میدهم که منظورم عدم

وجود مدیران عامل تعلیم یافته ای است در جامعه روستائین کشور که بتوانند این شرکتها را اداره کنند. یکی از هدفهای اصولی در جهت استقرار نظام تعاونی در روستاها به تبعیت از يك برنامه کلی این است که روز بروز از کمیته دخالت هائیکه وسیله دولت در ادارگی کار این شرکت های تعاونی اعمال میشود. کاسته شود و هر چه زودتر يك روز دخالت دولت تبدیل به يك نوع نظارت بشود. مستحضر هستید که اعضاء يك شرکت تعاونی روستائی از بین خودشان هیئت مدیره را انتخاب میکنند و بعد خود اینها يك مدیر عامل برای شرکت تعاونی روستائی خود انتخاب میکنند اگر این مدیر عامل تعلیمات لازم را در زمینه اداره يك شرکت تعاونی فرانگیرد طبعاً نخواهد توانست در پیشرفت امور شرکت آنطور که باید فعالیت کند. بعنوان وزیر مسئول میگویم مدیر عاملی که آموزش لازم ندیده است و آشنا به اصول تعاون و مدیریت نیست نخواهد توانست انجام وظایفی را بطور مؤثر بعهده بگیرد. برای رفع این نقیصه چه کردیم. آآمدیم بررسی کردیم و دیدیم در حال حاضر بیش از هشت هزار شرکت تعاون روستائی داریم که بیش از ۲۸ هزاره را دربر میگیرد (یعنی عملاً باین ترتیب هر سه یا چهار ده را در هم ادغام کرده ایم) خوب اگر بخواهیم هشت هزار نفر مدیر عامل برای این هشت هزار شرکت تعاونی تربیت کنیم و از سوی دیگر تعداد زارعین هم هنوز هستند که عضو شرکتها نشده اند و لابد هشت هزار شرکت دیگر هم باید برای آنها تشکیل شود و باین ترتیب تعداد شرکت های تعاونی روستائی میشود شانزده هزار. روزی انشاء الله خواهد رسید که تعداد شرکت های تعاونی مساوی با تعداد دهات این مملکت بشود و با توجه بارقامی که عرض کردم مثلاً تعداد دهات از ۶۰ هزار ده ۱۶ هزار واحد تقلیل حاصل نماید. برای اینکه بتوانیم برای اداره امور این شرکتها مدیر عامل حرفه ای تربیت کنیم طبعاً این فعالیت آموزشی را باینکه هفته و دو هفته و سه هفته نمیشود انجام داد. در جهت تأمین این هدف و در اجراء یکی دیگر از ابتکارات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر برای رفع این مشکل حسب الامر شاهنشاه آریامهر با همکاری ارتش شاهنشاهی ایران دست بکار تعلیم و

تربیت جوانان روستائین مستعد برای اداره امور شرکت های تعاونی روستائی در حین انجام خدمت مقدس سربازی شدیم. هر سال تعدادی از جوانان روستائین که برای انجام خدمت وظیفه به ارتش معرفی میشوند بجای اینکه ۱۰۴ هفته تعلیمات نظامی فرا بگیرند در ۱۳ هفته اول تعلیمات مقدماتی نظامی را فرا میگیرند و بقیه مدت را نیز زیر نظر کارشناسان امور تعاونی تحت تعلیم قرار خواهند گرفت تا نظراً و عملاً ببینند که يك شرکت تعاونی روستائی در سطح ده چگونه باید اداره شود. شش ماه از این دو سال را باالیاس سربازی عملاً نحوه اداره شرکتها را در روستاها یاد میگیرند و تا این تاریخ پیش از ۷۹۴ نفر از این قبیل جوانان آموزش دیده و یاد دارند تعلیم میگیرند و وظایف اداره امور شرکتها را بر عهده گرفته و میگیرند و در آینده نزدیکی تمام شرکت های تعاونی روستائی دارای مدیر عامل تعلیم یافته خواهند بود این مطلب را بخصوص لازم میبینم خدمتان عرض کنم که دست زدن بکار اصلاحات ارضی کار ساده ای نبود و اگر اینکار در این مملکت به این سادگی انجام شد پشوانه اجرای سریع قانون اراده خلل ناپذیر و حمایتها و هدایای همه جانبه رهبر انقلاب ایران بود (صحیح است. احسنست).

ضمناً باید اضافه کنم که به يك کمیته خاص از طرف سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی وابسته به سازمان ملل متحد مأموریت داده شده بود که امر اصلاحات ارضی را در دنیا بررسی کنند و به بینندگان کشور هائیکه در حال پیشرفت میباشند در این زمینه چه کرده اند و چه نکرده اند. رئیس این کمیته یکی از کارشناسان بین المللی اصلاحات ارضی بود بنام آقای دکتر کارلوس رئیس جمهوری سابق کلمبیا و این کمیته میبایستی هفت نفر عضو مباحث داشت که من را هم بعلت انتخاباتی که در امر اصلاحات ارضی نصیب کشور شاهنشاهی ایران شده بود به عضویت این کمیته انتخاب کرده بودند. این کمیته گزارش جامعی تهیه کرد که این گزارش در جلسه اخیر کنفرانس عمومی سازمان خوار بار و کشاورزی جهانی مطرح شد. حال توجه بفرمائید که این کمیته که مرجع علمی ذیصلاحی در سطح بین المللی است قطعی ترین عامل و بالاترین دلیل

موفقیت اجرای برنامه اصلاحات ارضی ایران را چطور توجیه کرده و روی چه نکته‌ای تکیه نموده است. نظر کمیته که رئیس و تعدادی از اعضای آن از نحوه اجرای برنامه اصلاحات ایران دیدن کرده‌اند این است که این اراده و خواست شاهنشاه ایران بود که این برنامه اجرا شود و شد آنوقت کمیته پیشنهاد میکند در سایر کشورها اگر میخواهند که برنامه اصلاحات ارضی اجرا شود شرط اصلی و لازم این است که رهبران آن کشورها واقعاً معتقد به اجرای این برنامه باشند (صحیح است).

احسن (موفقیت در اجرای برنامه اصلاحات ارضی ایران مطلبی نیست که بگوئیم اقلیت عامل آن بوده و یا اکثریت. بنده سعی کرده‌ام همیشه حق را بگویم و گفته‌ام در این تحول شگرف و انقلاب عظیم و در اجرای برنامه همه‌جانبه اصلاحات ارضی ایران و در این تلاش و مبارزه پی‌گیر فرد فرد ملت ایران به دنبال رهبر بلنداندیش انقلاب ایران شرکت داشتند و مفتخر هستم بعرض برسانم عظمت انقلاب ارضی ایران و قدرت رهبری این انقلاب باندازه‌ای بوده و هست که ستایش و احترام جهانیان را جلب نموده است (صحیح است). احسن) یکی از دلایل مشخص موفقیت اجرای این برنامه استفاده از همه تجربیات و نظراتی بود که در تنظیم قوانین مورد استفاده واقع میشد و از هر نظر منطقی استفاده شد. امروز با گذشت دهسال هدفهای سازندگی این برنامه همراه با احساسی از نظم و هم‌آهنگی یکی پس از دیگری تحقق می‌پذیرد و مستحضرند که از اول مهرماه سال جاری در این کشور زارعی وجود ندارد که مالک زمین و نسق زراعی خودش نشده باشد، در اینجا بختی هست و آن این است که ممکن است اشخاصی باشند که بخواهند از هر جریان برای خودشان منافعی را کسب کنند و این قبیل اشخاص می‌آیند ادعای زارع بودن میکنند ولی قانون اصلاحات ارضی زارع را تعریف کرده است و این همان قانون است که بتصویب ملت ایران رسیده است. باید اذعان نمود در دنیا در کشورهایی که با نظام اقتصادی آزاد اداره میشوند کشور ایران تنها کشوری است که با اجرای قانون اصلاحات ارضی امکان این را بوجود آورده که زارع مالک قانونی زمین زراعتی خود

باشد و این حقیقت تاریخی را در این محضر مقدس و در ساحت مجلس شورای ملی و در برابر نمایندگان ملت ایران اعلام میکنم که این کاری بود بس عظیم، تحولی بود شگرف و انقلابی عمیق در بنیان اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مملکت که بالهام و در پرتو زاهدانی‌ها و حمایت‌های همه‌جانبه رهبر بزرگ انقلاب ایران عملی گردید (صحیح است - احسن) ایران تنها کشوری است که بموازات اجرای برنامه تقسیم زمین برنامه‌های ابتکاری مکمل و مهمی را در جهت اجرای برنامه‌های حمایتی اصلاحات ارضی بمرحله عمل در آورده است. یکی از هدفهای اصولی برنامه اصلاحات ارضی گسترش نهضت تعاونی در روستاها بود، این شرکتهای تعاونی روستائی که تاکنون تشکیل شده‌اند بیش از یک میلیون و نیم زارع عضو دارند و بیش از چند میلیون تومان سرمایه دارند. شرکتهای سهامی زراعی هم یکی از بدیده‌های نوین اقتصادی و اجتماعی است که بدون شک سیمای کشاورزی ایران را تغییر خواهد داد، اجرای تدریجی قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان نیز بهمین نحو از مهمترین عوامل تأمین رفاه کشاورزان و روستائیان کشور و فراهم کننده موجبات آسایش خاطر این طبقه از نگرانها و اضطرابها و در نهایت امر ایجاد کننده شرایط لازم از نظر تأمین رشد و افزون کشاورزی است. ما از نیمه دوم سال ۱۳۴۷ دست بکار اجرای این قانون شده‌ایم و برخی از کارشناسان کشورهای پیشرفته جهان تعجب میکنند که چطور میشود در سطح یک مملکت که لااقل شصت و یک درصد (۶۱٪) مردم آن روستائین هستند قانون بیمه‌های اجتماعی را اقلاً از نظر در مان اجرا کرد. البته ما در این زمینه مشکلاتی را داریم، مشکل کمبود پزشک هست و این چیزی نیست که منحصر به کشور ما باشد حتی در پیشرفته‌ترین ممالک جهان مسأله کمبود پزشک مطرح است و ما می‌بایست در کادر امکاناتی که داریم این مسأله را حل کنیم، در اینجا راجع به بیکاری کشاورزان در موقع فراغت صحبت شده است و حال آنکه مشکل جدی تشخیص داده شده و برنامه‌هایی را تنظیم نموده‌ایم که بنا توسعه و ترویج فعالیتهای غیر کشاورزی و صنایع دستی روستائی امکانات لازم برای اشتغال روستائیان در ایام بیکاری و فراغت فراهم شود و چندی قبل مجوز قانونی برای تشکیل سازمان فعالیتهای غیر کشاورزی و ترویج

و توسعه صنایع دستی روستائی در وزارت تعاون و امور روستاها را نیز تحصیل نموده‌ایم. ضمناً چون در اینجا بموضوع تهیه و تصویب لوایح که با استفاده از افکار و نظرات همه افراد مطلع صورت میگردد اشاره شده بود فرصتی است عرض کنم که ما ابتدا لایحه را به حزب می‌دهیم لوایح باین سادگی‌ها از فیلتر و صافی حزب رد نمیشود (فرهادپور - از پیشنهاداتی که در جلسات میدهند معلوم است) اجازه بدهید شما فرمایشتان را فرموده‌اید بنده هم امروز مأمورم و مسئولم که این توضیحات را خدمتان عرض کنم و توضیح این مطالب به تبعیت از وظیفه است، اینجا گفته شده است روستائی بدبخت است، این در صورت جلسه مجلس ثبت و ضبط شده و من معتقد هستم که آن دوستی که چنین کلمه‌ای را گفته مطمئناً اشتباه کرده و هرگز چنین غرض و نیتی نداشته است. در مدت دهسال گذشته، دهسال پرافتخار در مملکتی که کشاورزان آن نخستین بهره‌گیران انقلاب سفید آن هستند و بیش از سه میلیارد و چند میلیون تومان دولت تعهد پرداخت بهای املاک مالکین مشمول این قانون را کرده و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی بانک تعاون کشاورزی مجری برنامه‌های لازم شده است. این بانک در ظرف دهسال اخیر بیش از سه میلیون فقره و ام به کشاورزان و کسانی که در امر کشاورزی و دامداری فعالیت دارند پرداخت نموده و این اقدامات حمایتی که بنظر من باید روز بروز نیز توسعه یابد جانی را برای بحث نمی‌گذارد که بنا برین بردن آثار عقب افتادگی در دهات، طبقات کشاورز تحت عنوان نخستین بهره‌گیران از انقلاب سفید ایران برای ایفای نقش حساس خود در زمینه فراهم نمودن موجبات رشد کشاورزی مملکت و توسعه اقتصادی کشور آمادگی لازم را کسب خواهند نمود. ممکن است در این مملکت هنوز زارعی وجود داشته باشد که سواد خواندن و نوشتن نداشته باشد ولی زارعی امروز وجود ندارد که سواد زندگی کردن را نداشته باشد (صحیح است) زارع امروز ۶ تومان که هیچ است حتی یک دینار هم بزور به کسی پرداخت نخواهد کرد. از مطلب دور شد یکی از مهمترین بخش‌های برنامه اصلاحات ارضی که تقسیم زمین میان زارعین بود. با

موفقیت بیابان رسید و امر تقسیم اراضی را از اول مهر ماه سال جاری باید خاتمه یافته تلقی نمود. برنامه اصلاحات ارضی توضیح دادم که به تقسیم زمین محدود نمی‌شود. مگر میشود زارع تولید بکند ولی برای خرید محصولش تضمینی نباشد؟ زارع زحمت بکشد بذر بکار د ولی یک تگرگ بیاید هستی او را از بین ببرد؟ تولیدات کشاورزی بوسیله تضمینی که برای خرید محصول میشود باید حمایت شود. نمیشود که تولیدگوشت بکنیم ولی بگوئیم راههای روستائی تکمیل نیست و گوشت تولید شده در مراکز تولید بماند و فاسد شود، باید راه داشته باشیم، سردخانه داشته باشیم و با انجام اصلاحات ارضی بایستی در سطوح مختلف بیشترین و بهترین امکانات را در خدمت طبقات کشاورز بگذاریم. از نظر وظایف و تکالیفی که برای وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی مشخص شده بود و با پیشرفتی که نصیب برنامه اصلاحات ارضی شده بود این دستگاه که چهار سال پیش بمنظور خاصی تشکیل شده بود امروز میبایستی در وزارت تعاون و امور روستاها متمرکز شود تا زارع برای مسائل تعاونی و امور روستائی حتی الامکان بایک دستگاه مسئول سروکار داشته باشد ولی اگر در آغاز وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی تشکیل نمیشد و درباره اقداماتی که بدانها اشاره شد بررسیهای لازم را انجام نمی‌داد کادر لازم را تجهیز نمیکرد و امروز استفاده از وجود این کادر برای پیشرفت برنامه‌های توسعه روستائی امکان‌پذیر نبود و اگر آن وزارتخانه مطالعات لازم را در ظرف چند سال گذشته انجام نداده بود ما باید از امروز تازه مثل امر بیمه محصولات کشاورزی را مورد مطالعه قرار میدادیم. صراحتاً عرض میکنم اگر در بدو تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها سرپرستی و اداره امور سازمان غله بعهد این وزارت قرار میگرفت با هزار و یک دلیل آنرا نفی میکردم چون در آن مرحله چنین امکانی وجود نداشت ولی امروز سازمان غله‌ای که نصف کارش در چارچوب وظایف یک وزارتخانه انجام میشود لازم است منضم بهمان وزارتخانه شود. از ادغام وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی نظر این بود که یک دستگاه اجرایی برای تمرکز

کلیه فعالیت‌های تعاونی و امور روستائی بوجود آید و هدفی جز این نبود که زارع بیک دستگاه مراجعه کند و کار روستاها در یک وزارتخانه متمرکز شود و بدین ترتیب از تشتت و پراکندگی وظایف و فعالیتها جلوگیری شود. سازمانهای اداری يك عامل جامد و تغییر ناپذیر نیستند تشکیلات اداری کشور باید تبعیت کند از نیازمندیهای کشور و بتوسعه مملکت.

هدف از ادغام وزارت منابع طبیعی در وزارت کشاورزی نیز همین بوده سازمان جنگلبانی در ابتدا جزو وزارت کشاورزی بود يك خطر جدی برای جنگلها وجود داشت و برای مراتع هم همینطور و بنابراین ایجاد وزارتخانه‌ای لازم بود که درباره مسائل مربوط به جلوگیری از انهدام جنگلها و مراتع و جنگلکاری تصمیم بگیرد و تمام امکانات را برای این منظور مورد استفاده قرار دهد. امروز روش جدیدی برای تفکر و اقدام در مسائل مربوط بحفظ و حمایت از منابع طبیعی که ملی شده اند اتخاذ شده و مصلحت ایجاب مینماید که وزارت منابع طبیعی که در مدت ۴ سال گذشته خدمات قابل توجهی را برای حفظ جنگلها و مراتع و جنگلکاری انجام داده است در وزارت کشاورزی ادغام شود.

از طرف نخست وزیر مملکت این مطلب را عرض کنم که برای برنامه عمرانی پنجم ممکن است باز بعضی از تشکیلات اداری موجود در یکدیگر ادغام شوند و با تشکیلات دیگری با کیفیات جدید بوجود بیایند و هیچکس نمیتواند این مطلب را عنوان کند که تشکیلات اداری مملکت برای همیشه لا یتغیر باشد، اگر تشکیلات لا یتغیر باشد پس هدفها هم باید لا یتغیر بمانند و چون میخواهیم جلو برویم ناچار هستیم تغییرات سازمانی را متناسب با ایجاد هدفهای جدید تطبیق دهیم و این تفکر اصیل محصول و نتیجه مثبت میدهد و تنها نظام منطقی و قابل دوام برای اداره و پیشرفت جامعه است. برنامه‌هایی که برای تغییر و نوسازی مملکت تدوین شده با دقت کامل در دست اجرا است و از جریان عظیم انقلاب اداری کشور نیز مدد میگیرند، تصمیم درباره انحلال این دو وزارتخانه (وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و وزارت منابع طبیعی) مربوط به همین موضوع است که با اطمینان بهما همکاری و تلفیق و تمرکز فعالیتها

برنامه‌ریزیهای لازم انجام و اجرا میشود. این قسمتی از دلایل بود که عرض شد اگر کافی نیست امر بفرمائید يك سمینار تشکیل بدهیم و جهات مختلف موضوع را از یک دید علمی مورد بحث قرار دهیم و اطمینان میدهم اگر باین تصمیم دولت توجه بیشتری مبذول شود آنرا تنها راه منطقی در جهت توفیق برای نیل به هدفهای گسترده برنامه‌های روستائی و کشاورزی مملکت خواهیم شناخت و البته بنده نظر و عقیده شخصی خود را عرض میکنم که حاضریم بشنیم بحث کنیم، بررسی کنیم به بینم آیا لازم بود امروز اینکار را بکنیم یا خیر. و باز عرض میکنم با کمال ارادت حاضر هستم راجع به تمام کنارهای اصلاحات ارضی هر قدر که بخواهید صحبت کنم اینها مسائل مملکتی است. موفقیت باز هم بیشتر برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی ایران ملازمه با توسعه افق دید مسئولین اجرای این برنامه در راه نیل به هدفهای نهائی و پیشرفت سریع انقلاب ایران و حصول به تمدن بزرگ رادارا میباشد. آقای فرهاد پور خود شما چند مرتبه راجع به قزوین با من صحبت کردید و چه بسا خیلی از مطالبی که راجع به قزوین میفرمودید مورد استفاده من قرار می گرفت ولی مطالبی هم هست که ما نمیتوانیم ذیل آنها صحه بگذاریم پیشرفت انقلاب روستائی ایران و تلاش در راه تحکیم مبانی برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی یکی از مهمترین قدمها در جهت تحصیل امکانات لازم برای رسیدن به هدفهای تمدن بزرگ است ماحل مشکلات روستاها را کلید حل مشکلات مملکت میدانم (صحیح است) در اینجا وسیله یکی از نمایندگان محترم صحبتی شده بود و اجازه بفرمائید اسم ببرم، چون یکی از دوستان بنده هستند که مورد علاقه همه میباشند. آقای زهتاب فرد فرموده بودند در یک منطقه اگر سیل آمد، خشکسالی شده تبعیت از این سیستم و بر اساس کار هائیکه در جهت توجیه وظایف و فعالیتها و تمرکز امور روستاها شده کشاورز دیگر نباید بدنبال تقاضای کمک به داخل شهر برود، در سرسرای مجلس بایکی از دوستان همین صحبت را میکردیم و آن این بود که اگر موردی را سراغ دارند بنده بفرمایند، نشان بدهند بنده مسئول اینکار هستم میروم دنبالش ختماً خطای را مجازات

خواهم کرد. به بانک تعاون کشاورزی ایران که بصورت یکی از دستگاههای وابسته باین وزارت کار میکند و به سازمان مرکزی تعاون روستائی دستور اکید داده شده در هر منطقه‌ای که خشکسالی بوقوع می پیوندد و باسبیل آمد برای دریافت مطالبات خود از زارعین بدون اجازه قبلی وزارتخانه اقدامی نکنند و بسراغ زارعین نروند، اگر در مواردی اینکار را کرده باشند از دستور عدول شده است بمن بگوئید رسیدگی میکنیم و مأمور خطای را تعقیب میکنیم، شما مسال در بلوچستان و سیستان و در جنوب خراسان و سایر مناطقی که با خشکسالی روبرو شده بودند ملاحظه فرمودید که چقدر به روستائیان کمکیهای بلاعوض شده است. در مناطقی که واقعاً باید کمک شود این کمک و مساعدت را به کشاورزان مملکت میکنیم، بنده فکر میکنم که ماهنوز در روستاها کارهای انجام نشده زیادی را در پیش داریم، تشکیلات وزارت تعاون و امور روستاها که قانون آن اخیراً تصویب رسید بمنظور تقویت امور کشاورزی و توسعه تعاونیها و ایجاد مناسبات منطقی میان مراجع تولید و منابع مصرف در قلمرو و تنظیم روابط روستاها و شهرها. میباشد و در اجرای او امر مطاع اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر وزارت تعاون و امور روستاها با دایره عمل وسیع تری در جهت فراهم نمودن موجبات نیل به کلیه هدفهای اقتصادی و اجتماعی برنامه اصلاحات ارضی دست بکار انجام وظایف جدید خواهد شد. در بحث لایحه متمم بودجه صحبت هائی شده بود راجع با امور روستاها و مطالبی راجع به روستاها و کشاورزان مملکت که اینجا مطمح نظر قرار گرفته بود تمام این مطالب قابل طرح و بررسی است ولی استدعا میکنم که اصرار نداشته باشند که بگوئیم کشاورز از خود اراده ندارد، این غیر ممکن است این آزادی را انقلاب سفید ایران به تمام مردم و کشاورزان مملکت بخشیده است (صحیح است) برنامه‌های رفاه روستائی ثمرات نیکو داده است. توقعات کشاورزان دیگر مقید و محدود به بذرو کود و سم و سمپاش نیست. جناب رامبد کشاورز از من تقاضای استخر سر پوشیده میکند و البته خوشحال هستم. امکان تأمین خواست های منطقی زارعین در

جهت برنامه‌های رفاهی در چارچوب مقدرات ممالکتی روز بروز بیشتر فراهم میشود و یکی از برنامه‌های مابین است که توقعات و انتظارات را به ترتیب اولویت در سطح مملکت پیاده کنیم.

در خاتمه از حوصله‌ای که برای استماع عرایض بنده بخرج دادید صمیمانه تشکر میکنم و مخصوصاً این مأموریت را جناب آقای نخست وزیر به بنده دادند که از امعان نظر نمایندگان محترم در بودجه تشکر بشود و این عین فرمایش ایشان است که آن مقدار از مطالب اقلیت که از نظر دولت وارد تشخیص داده شده موجبات تأمین این نظرات فراهم خواهد شد و هر راهنمایی که در این موارد با توجه به منافع ملی شود برای دولت معتتم خواهد بود.

۹ - استرداد دو لایحه شماره ۶۰۸۲ - ۳/۲۳/۵۰ راجع به تبدیل سازمان غله کشور و سازمان قند و شکر به شرکت سهامی بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر تعاون و امور روستاها

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - از فرصت استفاده میکنم در تأیید عرایض دو لایحه تقدیمی را که مربوط به سازمانهای وابسته به تشکیلات وزارت تعاون و امور روستاهاست یکی لایحه تبدیل سازمان قند و شکر به شرکت سهامی است و دیگری لایحه تبدیل سازمان غله کشور به شرکت سهامی که چون دلیلی ندارد این واحدها به شرکت تبدیل شوند که مسترد مینمایم و از اینکه به عرایض بنده کمال التفات را فرمودند صمیمانه تشکر میکنم (احسنت، احسنت).

۱۰ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای

مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن

رئیس - آقای مهندس آموزگار بفرمائید.

مهندس آموزگار (وزیر آبادانی و مسکن) - با اجازه مقام ریاست لایحه ایست مربوط به افزایش اراضی مشاع سازمان مسکن، چون این سازمان در اجرای سیاست دولت در مورد تأمین مسکن نیاز فوری به اراضی مذکور دارد برای بررسی و تصویب تقدیم میشود.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع

میشود.

۱۱- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی
واصله از مجلس سناراجع به برقراری مستمری
درباره وراثت قانونی مرحوم ناصر لشکری
کارمند اداره کل گمرک و ابلاغ بدولت
رئیس - لایحه برقراری مستمری درباره وراثت
قانونی مرحوم ناصر لشکری کارمند اداره کل گمرک برای
اخذ رأی نهائی مطرح است قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

قانون برقراری مستمری درباره وراثت قانونی
مرحوم ناصر لشکری کارمند اداره کل گمرک
ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود
مابه التفاوت حقوق دریاقتی زمان حیات مرحوم ناصر
لشکری کارمند اداره کل گمرک را با رعایت ماده ۸۶ قانون
استخدام کشوری مصوب ۳۱ خردادماه ۱۳۴۵ تا مبلغ
هشت هزار (۸۰۰۰) ریال پس از کسر حقوق و وظیفه که از صندوق
اداره کل باز نشتگی کشوری پرداخت میشود از تاریخ
یک روز بعد از فوت بعنوان مستمری برقرار و از محل
اعتبار بودجه عمومی کل کشور بوراثت قانونی آن مرحوم
پرداخت نماید.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده در جلسه روز دوشنبه
ششم دیماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششمی بتصویب مجلس
سنارسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - این لایحه عیناً بهمان ترتیب که در مجلس
شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا بتصویب رسیده
نسبت آن باورقه اخذ رأی می شود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی آقای
مهندس صائبی، اعلام و در محل نطق اخذ رأی
بعمل آمد).

آقایان - دکتر آزاد - خانم دکتر آصف زاده -
محمد علی آموزگار - عبدالحسین آموزگار - خانم
انتهاج سمعی - احتشامی - مهندس احتشام شهیدی -
مهدی احمد احمدی - اخلاقی - اخوی - ادیب سمعی
مهندس اربابی - مهندس اردلان - دکتر اسدی - مهندس
اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا - دکتر اسلامی نیا -

زاده - قدر دان - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو
دکتر قهرمان - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - مصطفوی
نائینی - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر
قاسم معینی - مهندس عبدالحمد معینی - مهندس اسمعیل
معینی زند - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی
عبدالمجید موسوی - دکتر محمد حسین موسوی امین -
اسدالله موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی
مهرزاد - میرافضل - تاروئی - دکتر امامی خوئی - خانم
امیر ابراهیمی - امیر احمدی - انشاء - دکتر انوشیروانی
اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایمان زهرانی -
دکتر بازارگانی - بختیار - بختیارها - بدرخانی - بدر
صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برزگر - مهندس علی
برومند - خانم بزرگنیا - دکتر حیدرقلی برومند - تژده
دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری
مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی نوری
جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی
دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید حکمت -
حکمت یزدی - تیمسار حکیمی - حسام الدین رضوی
دکتر فریقی - رهبر - ریاضی - خانم هما زاهدی -
زرین پور - دکتر زعفرانلو - زهتاب فرد - دکتر زهرانی
سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت
محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعیدوزیری
(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام
گردید).

آراء موافق ۲۲۶ رأی

رئیس - لایحه با ۲۲۶ رأی موافق (باتفاق آراء)
تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

موافقین آقایان :

دکتر آزاد - خانم دکتر آصف زاده - محمد علی
آموزگار - عبدالحسین آموزگار - خانم انتهاج سمعی -
احتشامی - مهندس احتشام شهیدی - مهدی احمد احمدی -
اخلاقی - اخوی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان
دکتر اسدی - مهندس اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا -
اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی -
بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید
بهادری - دکتر حبیبی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی -

مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - دکتر بیت منصور -
دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پرتو اعظم - مهندس
پروشانی - پروین - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی -
پوربابائی - پوربردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم
پیرنیا - پیمان - حی - حیدری - امیر علم خزیمه - اسمعیل
خزیمه - مهندس حسن خسروی - دکتر خسروی کردستانی -
تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - دکتر داهفر - داروئی -
دشتی - خانم دکتر دولشاهی - دولو - دیهم - ذوالفقاری -
دکتر رئیسی - دکتر راد - رامبد - دکتر رشتی - رشیدی -
دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم
دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی -
ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - عبدالحسین طباطبائی -
علی طباطبائی - منوچهر طباطبائی دیبا - طلوعی - ظفر -
عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز
عدل - عزیز مرادی - دکتر عسکری - مهندس عطائی -
کاسمی - کسرائی - کشفی - کلانتر هرمزی - کمالانی -
کمالوند - کورانلو - کورس - دکتر کیان - دکتر لقمان
ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی
مهر - دکتر محقق - محمدیان خوانساری - دکتر مدنی -
دکتر مرتضوی - ناروئی - ناصرزاده - نامور - دکتر
ناوی - دکتر نایبی - نجد شیبانی - دکتر نجمی - مهندس
نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیکروش - دکتر
وحیدنیا - تیمسار همایونی - دکتر گانگیک - دکتر بزدران پناه
خانم نیره سعیدی - حاج کریم بخش سعیدی - سمعی -
مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - دکتر شریف
امامی - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی
شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس حسن صائبی
صادقی - دکتر صالحی - دکتر فضل الله صدر - دکتر
میروجیه الله صدر - صدیقیانی زاده - دکتر علوم - غضنفری -
دکتر غنی - فتوحی - فخر طباطبائی - مهندس فرخ -
فرزود - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فرهادپور -
فریدونفر - فضائی - فهمی - فیصلی - مهندس
قادر پناه - قاضی زاده - قدر دان - خانلر قراچورلو -
محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - خانم مزارعی -
اکبر مسعودی - مصطفوی نائینی - مظهری - دکتر معظمی -
معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمد

معینی - مهندس اسمعیل معینی زند - ملک افصلی - دکتر
 منتظری - دکتر موثقی - عبدالمجید موسوی - دکتر
 محمدحسین موسوی امین - اسدالله موسوی ماکوئی -
 مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - میرافضل -
 دکتر امامی خوئی - خانم امیرابراهیمی - امیراحمدی -
 انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاءشیرازی - اهری -
 ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیار بختیاربها - بدرخانی
 بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برزگر - مهندس
 علی برومند - خانم بزرگ نیا - دکتر حیدرقلی برومند -
 زوده - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری -
 جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس فضل الله جلالی
 نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی -
 جهانی - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - دکتر سعید
 حکمت - حکمت یزدی - تیمسار حکیمی - حسام الدین
 رضوی - دکتر رفیعی - رهبر - ریاضی - خانم همایندی -
 زرین پور - دکتر زعفرانلو - زهتاب فرد - دکتر زهرائی -
 سراج الدین - خانم دکتر سرخوش - محمدمهدی سعادت -
 محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعیدوزیری .

۱۲- بیانات بعد از دستور خانم دکتر طالقانی و آقای فضائی

رئیس - خانم دکتر طالقانی بعنوان بعد از دستور
 صحبت میکنند . بفرمائید .

دکتر طالقانی - من قبل از بیان مطلب بعنوان يك
 معلم از تصویب متمم بودجه تشکر میکنم و بعرض میرسانم
 که بودجه ای که بوزارت آموزش و پرورش اختصاص
 داده شده سرمایه ایست که تبدیل بثروت معنوی و فکری
 میشود و خزانه معنوی اجتماع آینده ما را غنی تر
 میسازد .

ریاست محترم ، همکاران ارجمند ، فرداروز هفدهم
 دیماه است

هفده دی یعنی روز آزادی زن از قیود بی اساسی
 است که قرنها بردست و پای زن پیچیده او را زندانی
 و محبوس ساخته بود (صحیح است) .

فردا روز هفدهم دیماه است ستاره تابناکی که
 ایران را هستی بخشید ، خورشید درخشانیکه آسمان

ایران را منور ساخت ، راد مرد بزرگی که آتش عشق
 میهن پرستی در نهادش شعله ور بود ، قد مردانگی علم
 کرد و ایران را از نیستی رهائی داد (صحیح است) آن
 خورشید تابناک ، آن رادمرد دلیر یعنی رضا شاه کبیر در
 چنین روزی با شهادت فطری خود زن را از دنیای سیاه
 بیرون آورد و فرمان کشف حجاب صادر نمود (صحیح
 است) درهای مدارس و دانشگاهها را بروی زن باز
 کرد و بزاین امکان را داد تا شایستگی و لیاقت خویش
 را آشکار سازد ، به زن این امکان را داد تا خود را
 بحلیه علم و دانش متجلی سازد .

رضاشاه کبیر در روز ۱۷ دیماه ۱۳۱۴ در مراسم
 اعطای گواهینامه های دختران فارغ التحصیل از
 دانشرا با اتفاق علیاحضرت ملکه پهلوی و الاحضرت
 شاهدخت اشرف پهلوی و الاحضرت شاهدخت شمس
 پهلوی شرکت نمود در این مراسم تمام مدعوین با
 بانوانشان که بدون حجاب بودند شرکت داشتند و رضا
 شاه کبیر در اینروز و در این مراسم بود که فرمان کشف
 حجاب را صادر فرمود .

رضاشاه کبیر نطق کوتاه و بسیار ارزنده ای در این
 مراسم ایراد کردند که من چند جمله آتر برای تجدید خاطره
 آن روز بزرگ قرائت میکنم .

رضاشاه کبیر خطاب به فارغ التحصیلان فرمودند
 شما خسانه ما این روز را يك روز بزرگ بدانید
 از فرصت هائی که دارید برای ترقی کشور
 استفاده نمایند شما خواهران و دختران من تربیت کننده
 نسل آینده خواهید بود شما هستید که میتوانید مریبان خوبی
 باشید از تجمل و اسراف بپرهیزید و سادگی را پیشه خود
 سازید کمک و یار مردها باشید باقتصاد و صرفه جوئی
 در زندگی عادت کنید و بتمام معنی بحال مملکت مفید
 باشید

امروز ۳۶ سال از آن تاریخ میگذرد ۳۶ سال از نظر
 تاریخ زمان بسیار کوتاهی است ولی درود بر توای رضا
 شاه کبیر امروز پس از طی این مدت کوتاه از برکت فکر
 وسیع و روشن تو و درایت کفایت و عدالت فرزند برومندت
 همانطور که خواسته بودی زن یار و مددکار مرد است ،

دوش بدوش برادران خود برای ترقی ایرانی که تو از
 جانت بیشتر دوستش میداشتی گام بر میدارد و میکوشد که
 همانطور که آرزوی تو بود بتمام معنی مفید بحال مملکت
 باشد (احسن) .

اگر در آغاز سلطنت تو تعداد زنانی که تحصیلات
 مختصری داشتند بسیار محدود و انگشت شمار بود امروز
 حدود ۵ میلیون دانش آموز در دبستان و دبیرستان تحصیل
 میکنند که نزدیک به نیمی از این تعداد دختران و خواهران
 توهستند و عده کثیری نیز در مدارس عالی و دانشگاهها
 بکسب دانش و هنر مشغولند . امروز در امور کشاورزی
 و خدمات و ارتباطات تعداد زنان شاغل بخدمت
 طبق آمار سال ۴۵-۴۸٪ میباشد امروز طبق آمار
 سال ۴۹ - ۵۰ آموزش و پرورش از ۱۶۱/۳۴۳ هزار نفر
 کارمند آموزشی ، اداری کارکنان وزارت آموزش و
 پرورش ۶۳/۸۱۳ نفر زن در امور تربیتی و آموزشی و
 کادر اداری این وزارتخانه مشغول خدمت میباشد . و
 اکثر آنا تحقیقات دانشگاهی دارند .

امروز در رأس وزارت آموزش و پرورش
 وزارتخانه ای که باید آترا کارخانه انسان سازی نامید
 وزارتخانه ای که ساونده اجتماع فرداست و سرمایه های
 فکری و معنوی و اجتماعی ما را پرورش میدهد ،
 وزارتخانه ای که بودجه امروز خود را بسرمایه معنوی فردا
 تبدیل میکند بانوئی بافرخ روئی و پارسائی کارشیر مردان
 را میکند (صحیح است) چون از نزدیک شاهد و ناظر
 فعالیت صمیمانه و صادقانه ایشان بودم و از نزدیک کارهائی
 انقلابی که در زمان ایشان انجام شده دیده ام انصاف
 نیست که سکوت کنم و حقیقت را بازگو ننمایم (احسن)
 ولی متأسفانه هنوز برخی از برادران ارجمند ما با وجود
 آنکه از دانش و بینش بهره مند هستند هنوز نتوانسته اند
 افکار خود را با انقلابی که در کشور ماست تطبیق دهند
 حتی نتوانسته اند از افکار شاهنشاه مدبر و خردمند خود
 الهام بگیرند و شایستگی زن را آنطور که واقعیت دارد
 درک کنند . خوشبختانه امروز زنان مادر هر پست و مقامی
 که هستند بانهایت صداقت و صمیمیت و پاکي و درستی
 و وظایف اداری و اجتماعی خود را انجام میدهند ضمن
 آنکه مادران خوبی برای فرزندان خود و همسران مهربان

و دلسوزی برای همسر خویش میباشد و کانون خانواده را
 پیوسته گرم و پر فروغ نگاه میدارند ، میکوشند که بتمام
 معنی مفید برای مملکت و میهن عزیز خویش باشند . درک
 شایستگی زن هم افکار انقلابی میخواهد . خوشبختانه
 حزب مترقی ما که مولود انقلاب است و در تمام شئون از
 منویات و افکار عالیتر هر خردمند خود الهام میگیرد توانست
 موجبات پیروزی ۱۸ زن را در انتخابات فراهم کند و این خود
 بهترین نمونه و شاهد و گواه است که این حزب را يك
 حزب مترقی و انقلابی معرفی کند از این مطلب بگذریم ،
 هر چند که همکار ارجمند آقای سعید وزیری فرمودند ما
 مصمم علاوه بر مصمم بودن این روزها بر ایرانی از رنجی
 که بر خواهران و برادران رانده شده از عراق وارد شده
 افسرده است خواهران و برادران هم وطن ما هر جا که
 باشند بر دیده ما جای دارند اصولاً ایرانی همانندوست است حتی
 تاریخ نشان داده که ایرانیان نسبت باسرای جنگی مهربان
 و باگذشت بوده اند تا چه رسد به برادران هم وطن
 خود ولی این رفتار و حشیانه حکومت بعنی عراق نسبت
 با ایرانیان معرف و حشیگری و بد طبیعتی و حسادت آنان در
 عالم بشریت است زیرا اعمال آنان گویای این حقیقت است
 که آنان بوئی از انسانیت و تربیت و دین نبرده اند ،
 دروازه های کشور ایران بسروی هموطنان همیشه باز
 بوده هست و هموطنان خود را با آغوش باز میپذیریم
 ایرانی در سایه رهبری شاهنشاهی خردمند و دانا و بصیر
 همیشه راه عقل و بصیرت را میپیماید و ملت ایران برای
 رفاه و آسایش برادران و خواهران خود از جان و مال
 دریغ ندارد (احسن ، احسن) .

رئیس - آقای فضائی بفرمائید .

فضائی - جناب آقای رئیس ، نمایندگان محترم
 قطعاً استحضار حاصل فرموده اید که دیروز بنا بر دعوت
 حضرت آیت الله عظمی آقای خوانساری مرجع تقلید
 بزرگ شیعیان جهان بازار تهران تعطیل شده بود و
 جمعی کثیر شاید قریب ۲۰ هزار نفر از مردم تهران
 باتفاق روحانیون در مسجد جامع حاج سید عزیزالله
 گرد آمده بودند و نسبت بمسائلی که بر اثر دیوانگیها و
 زنجیر گسستگیهای مثنی اجامر که بعنوان حکومت

از این واقعیت بود که همه میدانیم قلب شاهنشاه و قلب ملت ایران هم آهنک است (صحیح است) در همان موقع مردم تهران و روحانیون برای نجات عالم اسلام و نجات مکتب شیعه و نجات دانشگاه هزار و چند صدساله نجف و اعتبار مقدسه دست بدعا بر آورده بودند زیرا کاری است که همه ملت‌های مسلمان در تمام ممالک مسلمان باید بآد توجه کند و این کاری نیست که فقط ملت یا مملکت ما در خارج بتواند آنرا چاره اندیشی کند این خطر و هشدار باید بتمام ملل داده شود بهمین جهت مردم بیدار تهران و روحانیان که البته قلب آنها و فکر آنها بامعنویات همیشه نزدیک است دست بدعا برداشته بودند و امیدوار هستند که خداوند بزرگ اولاً این پیوند ناگسستی را که بین ملت و شاهنشاه عزیز و محبوب هست برغم دشمنان ایران همواره مستحکم بدارد (آمین) همچنین امیدوار هستیم که این خطر بزرگ که عالم اسلام و شیعیان را تهدید می‌کند از پیش پای مردم مسلمان جهان برداشته شود (اجست - آفرین).

۱۳ - اعلام شروع تعطیلات زمستانی - ختم جلسه

رئیس - طبق آئین‌نامه داخلی چون در دی ماه مجلس میتواند تا سه هفته تعطیل زمستانی داشته باشد با اجازه خانمها و آقایان تا آخر دیماه تعطیل زمستانی خواهیم داشت که همکاران بتوانند بحوزه‌های انتخابیه خود بروند و به امور موکلین رسیدگی کنند خواهش میکنم آدرس محل خود را بدیبرخانه مجلس بدهند تا اگر لازم بود جلسه فوق‌العاده‌ای تشکیل شود بتوانیم خانمها و آقایان را خبر کنیم ، بنابراین با اجازه همکاران محترم جلسه امروز را ختم می‌کنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً باطلاع خواهد رسید .

(سی و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

بعنی برگزیده مردم عراق و بنزادان مسلمان مسوا سوار شده‌اند موضوع را مورد بحث قرار میدهند و در این باب قطعنامه‌ای نیز صادر کردند (صحیح است) اجتماع دیروز نشان داد که مردم پاکدل ایران و روحانیون از دیدگاهی بسیار وسیع بمسأله نگاه میکنند (صحیح است) از دیدگاهی بسیار پراهمیت. آنها با اطمینان خاطر از غنایات شاهنشاه و اوامر صادره معظم له و کوشش شیروخورشید سرخ و همراهی دولت و ملت در اجرای نیات شاهنشاه و خاطری آسوده نسبت بسرنوشت عده‌ای از ایرانیان که باجور و ستم از عراق رانده شده بودند اما بیک مسأله بسیار بزرگ مواجه شدند و آن خطری است که عالم اسلام را تهدید میکند (صحیح است) این خطر متأسفانه با خطری که آنآ متوجه مکتب هزار و چند صد ساله شیعیان در اعتبار مقدسه وجود داشت آغاز شد اما روش دولت بعنی عراق نشان دهنده این حقیقت است که این خطر فقط متوجه شیعه نیست بلکه تمام مکاتب اسلامی متوجه این خطر هستند زیرا این مردم بیدین واقعاً بهیچ گونه اصول اسلامی پای بند نیستند منتهی تصادف چنین کرده است که اول دفعه این ضربت بیه جامعه شیعه وارد آمده است ولی باید ملل مسلمان جهان متوجه این نکته باشند که فقط این خطر متوجه عالم شیعه نیست بلکه متوجه تمام مکاتب اسلامی و بالاخره دین پیغمبر اسلام است (صحیح است) در همین وقت شاهنشاه بزرگ بانفاق علیاحضرت شهبانوی خیرخواه ایران دست تفقد و مهربانی برسرو روی آواره شدگان و رانده شدگان از عراق. در قصر شیرین و خسروی میکشیدند و قلوب شکسته آنها را مرهم می‌نهادند بیاددارم که چند سال پیش شاهنشاه فرموده بودند که نبض من و نبض ملت ایران هم آهنک میزند دیروز اجتماع تهران از یک طرف تشریف فرمائی شاهنشاه و بودن ایشان در میان رانده شدگان تجلی از این حقیقت بود (صحیح است) جلوه‌ای و نموداری